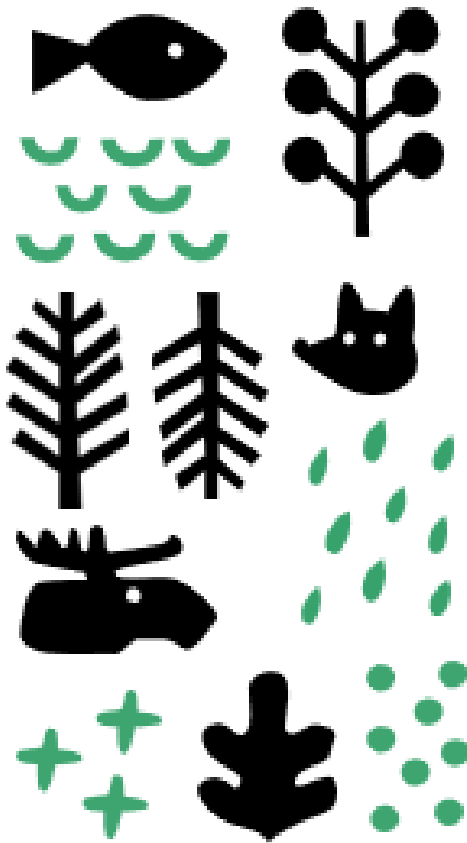

Hollola

Hollolan kunta

Elinvoiman palvelualue

Toimintakertomus

2020

Elinvoimavaliokunta 16.3.2021

Sisällysluettelo

Elinvoiman palvelualue	3
Toiminnan kuvaus.....	3
Elinvoimajohtajan katsaus vuoteen 2020.....	3
Elinvoiman palvelualueen henkilöstö.....	11
Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen.....	12
Valtuustotason tavoitteiden toteutuminen	12
Valiokuntatason tavoitteiden toteutuminen	18
Talousarvion toteutuminen	22
Käyttötalous	22
Investoinnit.....	24
Tunnusluvut	27
Toiminnan riskit 2020 ja riskienhallintatoimenpiteet	28
Poikkihallinnolliset erillisohjelmat	31
Osallistuva budjetointi	33
Hollolan Vesihuoltolaitos.....	34
Vesihuoltopäällikön katsaus.....	34
Taseyksikön tilinpäätöslaskelmat	39
Vesihuoltolain edellyttämät lisätiedot.....	42

Elinvoiman palvelualue

Vastuuhenkilö: Heli Randell, elinvoimajohtaja

Toiminnan kuvaus

Elinvoiman palvelualue edesauttaa monipuolisten asumismahdollisuuksien syntymistä ja huolehtii yritysten toimintaedellytysten kehittämisestä. Palvelualue tuottaa elinkeinoelämän tarvitsemat maankäytön ja kuntatekniikan palvelut, huolehtii joukkoliikenteen suunnittelusta ja asuntotoimen viranomaistehtäväjärjestelyistä ja vastaa rakennusvalvonta- ja ympäristönsuojeluviranomaisen palveluiden järjestämisestä. Lisäksi palvelualue huolehtii työllisyysasioista sekä päiväkotien ja koulujen ruoka- ja siivouspalveluista.

Palvelualue toimii elinvoimavaliokunnan ohjauksessa tuottaen tehokkaita, taloudellisia ja asiakaslähtöisiä palveluita pääasiassa kuntalaisille. Palvelualue koostuu viidestä vastuualueesta: kehitys- ja kaavoituspalvelut (kaavoitus, maaomaisuuden hallinta ja paikkatieto), kuntatekniikka, rakennusvalvonta ja ympäristönsuojelu, vesihuoltolaitos sekä ruoka- ja siivouspalvelut. Suoraa elinvoimajohtajan alaisuudessa sijaitsee asiantuntijaorganisaatio, joka koostuu hallinnosta, elinkeino-, työllisyys- ja joukkoliikennepalveluista. Lisäksi vastuualueen käyttötaloudessa on varattu budjetti kunnan kiinteistöasioiden hoitoon (pl. investoinnit, jotka tilataan erikseen). Työt tilataan Hollolan Tilapalvelut Oy:ltä.

Elinvoimajohtajan katsaus vuoteen 2020

Kehitys- ja kaavoituspalvelut

Strategisen yleiskaavan päivityksen (Strateginen yleiskaava 2020) osalta tavoitteena oli saada se kunnan luottamuselinten hyväksyttäväksi vuoden 2020 loppuun mennessä. Strategisesta yleiskaavasta valmistui kaavaehdotus, joka oli nähtävillä loppuvuodesta 2020. Kaavaehdotuksen hyväksymiskäsittely siirtyi vuodelle 2021.

Kalliola – Paimelan osayleiskaavan tavoiteaikatauluna oli saada osayleiskaava valmiiksi 2020-2021 vuodenvaihteessa. Alue sijaitsee Kalliolan ja Paimelan kylissä valtatie 24 varrella Hollolan pohjoisosassa. Alue mukailee pohjoisessa Asikkalan rajaa, idässä osittain Lahden rajaa, etelässä Haritunjokea sekä Ilmotuntietä ja lännessä Vesijärven ranta-alueen reunaa. Kaavalla mm. tutkitaan suoraan rakennusluvalla osoitettavien asuinrakennuspaikkojen sijoittamista (MRL 44§). Osayleiskaavasta valmistui kaavaehdotus, joka oli nähtävillä syksyllä 2020. Kaavaehdotuksen hyväksymiskäsittely siirtyi vuodelle 2021.

Nostava-Tikkakallion alueelle laadittiin Nostavan keskusta-alueelle maankäyttösuunnitelma ja valmisteltiin koko Nostavan käsittävää maankäyttösuunnitelmaa. Nostavan vaihtoehtoisista henkilöliikenteen rautatieasemapaikoista tehtiin vertailu. Alueelle jatkovalmisteltiin maankäytönselvityksiä missä tutkitaan alueen soveltuvuutta tehokkaaseen maankäyttöön ja suureen tonttituotantoon. Alueelle muodostetaan strategisen yleiskaavan mukaisesti uusi taajama-alue valtatie ja raideliikenteen solmukohtaan.

Asemakaavoja hyväksyttiin vuoden 2020 aikana kolme. Parinpellon laajennuksen asemakaavassa kaavoitettiin kunnalle 29 kpl uusia erillispientalontteja. Hämeenlinnantie (entinen VT 12) ja Ala-Okeroistentie muutettiin asemakaavamutoksessa kaduksi. Korttelin 114 tontti nro 10 (Keskikankaantie 2) huoltoasematontti muutettiin asemakaavamutoksella liike- ja toimistorakennusten rakennuspaikaksi.

Raakamaanhankintaa tehtiin Nostavassa yhteensä noin 42,7 ha. Omakotitontteja luovutettiin 8 kpl ja AP-tontteja 2 kpl. Terveystien kerrostalotonttien luovutus ei toteutunut mutta tontteihin tehtiin markkinointia varten varaus.

Elinkeinopalvelut

Koronapandemia sekä sen välittömät ja välilliset vaikutukset muuttivat paljon niin elinkeinopalveluiden kuin myös yritysten suunnitelmia sekä toimintaa vuonna 2020.

Tiukalla tekemisellä ja puristuksella kaikki suunnitellut markkinointimateriaalit sekä mainosvideo Hollola -tekemisen paikka olivat valmiina, kun vt12 avautui liikenteelle 8.12.2021. Näkyvyyttä saatiin hyvin. Tapahtumien rajoittaminen kuitenkin hankaloitti ja peruutti monia suunniteltuja toteutuksia. Monikanavaiseen viestintään panostettiin korona-ajan vuoksi normaalia enemmän.

Yhteistyötä Hollolan yrittäjät ry:n kanssa jatkettiin tiiviisti. Korona-aikana siirryttiin teams-tapaamisiin ja useita tapaamisia pidettiin kunnan johdon, Hollolan yrittäjien sekä myös Päijät-Hämeen yrittäjien kanssa. Kunnanhallitus hyväksyi listan toimenpiteistä, joilla pyrittiin helpottamaan yrittäjien hankalaa tilannetta. Elinvoimakahveja järjestettiin kolme kertaa. Livetapaamisena kerran, aiheena rahoitus ja tuet.

Ladec auttoi, neuvoi ja avusti yrittäjiä kaikessa – erityisesti tukien haussa ja yhteydenotot lisääntyivät huomasti. Päivystykset kirjastolla peruutettiin. Vuoden aikana Hollolaan perustettiin yrityksiä yhteensä 113 kpl. Kaikille perustetuille yrityksille, joiden kotipaikka on Hollola, lähetettiin Hollolan kunnan onnittelu-/tervehdys-/tiedotuskirje joulukuussa.

TEM-rahoittaman yksinyrittäjätuen hoito osoitettiin kunnille ja Hollolassa se työllisti elinkeinopalveluja erityisesti huhti-kesäkuun aikana.

Kuntabarometrin tulokset julkaistiin ja Hollolan valitettavan alhaisia arvosanoja analysoitiin. Elinkeinopalvelut on jo muutaman vuoden tehostanut tiedotustoimintaansa yrityskentän suuntaan ja kesäkuussa ryhdyttiin julkaisemaan omaa Elinkeinoasiasiaa Hollolasta -uutiskirjettä.

Yritysalueiden tonttien kysyntä oli keväällä hyvin vähäistä. Vapaisiin, yksityisten omistamiin tiloihin sitä vastoin sijoittui vuoden aikana useita yrityksiä. Syksyllä kysyntä kiihtyi. Sekä tontteja että valmiita tiloja kyseltiin runsaasti. Vesipakkaustoimintaa harjoittava yritys varasi n. 5 ha tontin Kukonkoivusta. Kolme yritystä jatkoi varauksia vuoden 2021 puolelle. Yritystonttikauppoja ei syntynyt.

Nostavan yritysalueen markkinavuoropuhelu järjestettiin keväällä ja syksyllä kilpailutettiin konseptin ja kilpailuskriteerien/-asiakirjojen suunnittelija. Työ alkoi vuodenvaihteessa. Päijät-Hämeen liitolta haettiin ja saatiin AKKE-rahoitusta uusien yritysalueiden tarjonnan ja markkinan kohtaamisen analysointiin.

Matkailuun ja tapahtumiin koronan vaikutukset ovat olleet kaikista aloista pahimmat. Lähimatkailun asema ja reitistöjen tärkeys sekä niihin liittyvät palvelut ja liiketoiminnan mahdollisuudet ovat nousseet erittäin vahvasti esille. Lahti Regionin kanssa on pyritty edistämään kehitystä. Hanketyötä jatkettiin niin Lab:n kuin muidenkin sidosryhmien kanssa. Regionin alla toimiva Salpausselkä Geopark -yksikkö lähetti Unesco-status hakemuksensa loppuvuodesta. Toukokuuksi suunniteltu Horta-tapahtuma jouduttiin siirtämään vuodelle eteenpäin. Tammikuussa matkamessuilla Horta-aihe kiinnitti erittäin paljon.

Elinkeinopalvelut ja työllisyyspalvelut tiivistivät yhteistyötään. Helmikuussa osallistuttiin Mukkulan kampuksella Duuniexpo-messuille. Korona-aika tiivisti myös seudullista yhteistyötä ja tiedon jakamista. Teams-palavereja oli viikoittain paljon, mutta ne olivat hyödyllisiä.

Konkurssisuojan vuoksi ei konkurssien määrä ollut juuri normaalitasoa suurempi, kuitenkin Holmet Oy:n ja Hollola Works Oy:n konkurssit olivat valitettavia.

Työllisyyspalvelut

Työllisyyspalvelujen henkilöstön rakenne muuttui vuoden 2020 aikana; kaksi vakituista ja kaksi määräaikaista vastuuvallmentajaa palkattiin lisää. Heidän työpanoksensa tarvitaan vuoden 2021 aikana käynnistyvään työllisyyden kuntakokeiluun.

Kokonaisvahuutena työllisyyden hoidon tehtävissä on 10 henkilötyövuotta, kun mukaan lasketaan nuorten työttömien ohjauksesta vastaavat Osuma-hankkeen kaksi valmentajaa (kuuluvat hyvinvoinnin palvelualueelle).

Vuotta 2020 leimasi maaliskuussa Suomessa täysimittaisena puhjennut Covid19 -pandemia. Valtakunnallinen muutos työttömyyden kehityksessä näkyi Hollolan osalta lomautettujen määrän reippaana kasvuna, ja kasvuna luonnollisesti työmarkkinatuen maksuosuudessa. Työttömyyden pitkittyessä ja avoinna olevien työpaikkojen määrän vähetessä, valuma pitkäaikaistyöttömyyteen on merkittävä. Työmarkkinatuen kasvu vuoden 2019 toteumaan verrattuna oli jopa 300 000 €. Kokonaisuutena kuitenkin työllisyyspalvelut tekivät nollatuloksen, vaikka työmarkkinatuen talousarvio ylittyi reilusti. Tämä oli mahdollista vähentyneen palkkatukityöllistämisen myötä. Palkkatuki työllistäminen jouduttiin keskeyttämään kunnan omiin töihin oman organisaation lomautuksien vuoksi.

Kunnan ryhmän kokoa on kasvatettu ja toimintaa laajennettu viime kesän jälkeen. Ryhmä toimii kuntouttavan työtoiminnan seinättömänä pajana, työkokeilupaiikkana ja ryhmään on myös mahdollista palkata palkkatuella apuohjaajia. Kunnan ryhmän toiminta näkyy ympäri kuntaa toteutettuina pieninä kunnostusprojekteina niin luontoreiteillä kuin kunnan hallinnoimissa kiinteistöissä.

Valmennuspalvelua ostettiin pienimuotoisesti Hämeen Harjulan Settlementiltä, jonka toimintaan kuuluu Kierrätyskeskus Patina. Muuten työllisyyspalvelujen omassa toiminnassa on toteutettu työllistämishjelman mukaista asiakkaan henkilökohtaista valmennustyötä, jota pandemian aiheuttamat rajoitukset ovat vähentäneet.

Nuorten kesätyöllistäminen kuntaan jouduttiin keskeyttämään toukokuussa 2020 lomautusten takia. Nuorten kesätyöllistämistä yrityksiin onnistuttiin edistämään kesätyösetelien kautta enemmän kuin muina kesinä; peräti 156 nuorta työllistyi kunnan tukemana. Kesätyöseteleiden avulla työllistymistä tuki myös Hollolan 4H-yhdistyksen kanssa tehty yhteistyösopimus. He edelleen sijoittivat nuoria muihin yhdistyksiin. 4H-yhdistyksen omana toimintana kunnassa näkyi mm Vähä-Tiilijärven rannalle kesäkahvila, jota nuoret 4H yrittäjät menestyksekkäästi pyörittävät, tarjoten samalla uimareille avantouimareiden rakennuksessa olevan wc-tilan käytön.

Lahden seudun kuntakokeilun (Lahti, Hollola, Asikkala, Orimattila ja Kärkölä) valmistelutyö on vaatinut huomattavassa määrin sekä työllisyysvastaavan että valmentajien työresurssia vuoden 2020 aikana. Kuntakokeilun alku 1.1.2021 siirrettiin joulukuussa 2020 hallituksen päätöksellä 1.3.2021 alkavaksi. Työllisyyden kuntakokeilussa osa tiettyjä asiakasryhmiä koskevista TE-toimiston tehtävistä siirretään lainsäädännöllä työllisyyden kuntakokeilun kuuluvan kunnan tehtäväksi. Kun asiakas siirtyy kuntakokeiluun, hänen palveluistaan vastaa pääasiallisesti hänen kotikuntansa. Hollolan työllisyyspalvelujen asiakkuuteen siirtyy noin 850 henkilöasiakasta. Kuntakokeilun aikana työnantaja-asiakkaille tarjotaan edelleen työnantaja- ja yrityspalveluita TE-toimistosta.

Liikennepalvelut

Korona on näkynyt liikennepalvelujen arjessa tuntuvasti maaliskuusta alkaen. Keväällä matkustajamäärät ja lipputulot vähenivät enimmillään yli 70 prosenttia ja syksylläkin vähennykset ovat olleet keskimäärin yli 30 prosenttia. Linjaliikenteen vuorotarjontaa jouduttiin vähentämään tai liikennöintiä katkaistiin, mm. Hollolassa koulutoiminnan keskeytyessä keväällä.

Kunnan järjestämää palveluliikennettä tarjottiin asiakkaille koko vuoden koronan takia vähentyneestä kysynnästä huolimatta. Hollolan kunnan järjestämässä palveluliikenteessä oli keväällä 1077 tehtyä matkaa (ed. kevät 1799) ja syksyllä 1088 matkaa (ed. syksy 1775) eli yhteensä 2.165 matkaa (ed. vuosi 3574 matkaa). Määrällinen vähennys edellisestä vuodesta on 1.409 matkaa (noin -40 % vähemmän mikä vastaa aika lailla myös seudullista linjaliikenteen matkustusvähenemää). Matkustajamäärän kehitystä seurataan ja selvitetään myös palveluliikenteen seudullisia yhteistyömahdollisuuksia.

Seudullista joukkoliikennettä on kehitetty kunnan joukkoliikenteen kehittämissuunnitelman mukaan osallistamalla ja vaikuttamalla LSL:n runkolinjastotyöhön. Lahden seudun joukkoliikennelautakunnalle annettiin lausunto, jonka pohjalta Hollolan sisäistä ja/tai Lahteen suuntautuvaa linjaliikennettä kehitetään. Muutokset tulevat voimaan asteittain vuosina 2021 ja 2022. Vääksy – Lahti -välin liikennöinti nykyisessä laajuudessaan alkoi syksystä parantaen

myös Vesikansan alueen asukkaiden matkustusmahdollisuuksia ilta-aikaan, viikonloppuisin sekä koulujen loma-aikoina.

Linjaliikenteen seudullinen valmistelu jatkuu Lahden runkolinjastotyön edetessä. Uutta, reaaliaikaista, matkustajainformaatiota on otettu käyttöön sekä altti-vyöhykejakouudistusta valmistellaan. Myös käyttövoimaratkaisuihin ilmastotavoitteiden saavuttamiseksi otetaan kantaa kilpailutusten yhteydessä. Samoin työn alla on seudullisesti liityntäpysäköintiasioiden kehittäminen osana MAL-kehittämistä.

Koululaiskuljetuksien tilausajojen asteittaista avaamista on jatkettu ja laajennettu lukuvuoden 2020 – 2021 aikana autokapasiteetin, autokiertojen ja aikataulujen sallimissa rajoissa. Yhteydet toimivat joka suunnalta. Tällä mahdollistetaan myös muiden asiakasryhmien kulkumahdollisuudet koululaisten mukana oman alueensa sisällä ja/tai kuntakeskukseen koulupäivinä.

Syyslukukauden alusta ei enää ole järjestetty yhdessä Koulutuskuntayhtymä Tavastian kanssa aamuyhteyttä Hämeenkoskelta Lammille.

Matkustajamäärä- ja asiakastytyväisyysseuranta on tehostettu, mutta varsinaista seudullista (LSL) asiakastytyväisyyskyselyä ei ole tehty. Matkustajamäärät raportoidaan vuosittain.

Kuntatekniikka

Paassillan ja Hopeakallion alueiden rakentaminen jatkui edelleen vuonna 2020. Kukonkoivun teollisuusalueella rakennettiin Kotajärventietä (katu ja vesijohto) n. 300 metriä. Rakentamistyöt Lehtorannan (Raikkonen) alueella saatiin valmiiksi heinäkuussa 2020. Kartanon alueen saneeraus (Laihotie Heinätie, Koivusillantie ja Purotie) aloitettiin 2020. Osavastaanotto pidettiin Heinätien ja Laihotien osalta syyskuussa ja näillä näkymin loppu valmistuu kesäkuussa 2021. Kiventöyrän alueen 1. rakennusvaihe aloitettiin heinäkuussa 2020 ja rakentaminen valmistui tammikuussa 2021.

Herralan ja Kankaanpuiston leikkipaikat perusparannettiin. Luontoreiteistä valmistui Suokierro. Heinsuolle rakennettiin kiinteä ulkokaukalo entisen kuplahallin pohjia hyödyntäen. Terveystielle rakennettiin korotettu suojatie Heinsuon koulun kohdalle ja lisäksi tehtiin pysäkkijärjestelyjä. Katuvalaistuksen elohopeavalaisimista luopumiseen liittyvä uusimistyö jatkui edelleen Keskikankaantien ja Terveystien osalta. Kuntatekniikan ylläpidon alueurakoitsijana jatkoi Viherpalvelut Hyvönen Oy.

Rakennus- ja ympäristövalvonta

Rakennus- ja ympäristövalvonnan toiminta ja talous säilyivät koronatilanteessakin normaaleina ja palvelukysyntä kasvoi koronatilanteen seurauksena joissakin yksittäisissä asiatyypeissä. Rakennusvalvonnassa toimittiin 2019 käyttöön otetun aluejaon mukaisesti ja aiempia LVI-tarkastajan tehtäviä hoidettiin osin rakennustarkastajien työpanoksella ja osin palvelutasoa supistamalla. Rakentamisen lupa-asiat keskittyivät lähinnä pientalorakentamiseen sekä laajennus- ja muutoshankkeisiin. Rakennusvalvonnan asiamäärät kasvoivat edellisestä vuodesta, mutta käsittelyajat säilyivät silti yhtä lyhyinä ja rakennuslupien keskimääräinen käsittelyaika oli kaksi viikkoa. Rakennusvalvonnan sähköisen asioinnin käyttöaste lupahakemuksissa nousi yli 80 % tasolle. Rakennusvalvonnan paperiarkistoja digitoitiin palveluhankintana n. 25 hyllymetriä ja työ jatkuu 2021 vuonna. Rakennustietojen kiinteistöveroselvitystä toteutettiin pilottialueella palveluhankintana ja tuloksena saavutettiin n. 5 % pysyvä tulonlisäys kohdealueen kiinteistöverotuloon. Hankinnan kokemusten perusteella käynnistetään 2021 vuonna koko kunnan laajuinen selvitystyö talouden tasapaino-ohjelman mukaisesti.

Ympäristövalvonnan toimintaan ja talouteen vaikuttivat edelleen osa-aikaiset työpanokset ja vakituisen henkilöstön lisäksi työpanosta saatiin myös työllisyyspalveluiden kautta. Vuoden aikana käsiteltävänä oli joitakin erittäin vaativia ja laajaa palautetta aiheuttaneita lupa-asioita, jotka edellyttivät poikkeuksellisen suurta työpanosta. Vaarallisten jätteiden jätehuollon valvontaa toteutettiin Salpakankaan ja Kukonkoivun teollisuusalueiden autokorjaamoiden tarkastuksilla. Ympäristövalvonnan työpanosta suunnattiin myös kunnan ilmastotyöhön, jota toteutettiin HINKU-verkoston ja KETS-sopimuksen lisäksi aiempaa laajemmin kunnan eri toiminnoissa. Kunnan ilmastotyöryhmän työn ja ilmasto-ohjelman valmistelun myötä

ilmastotyön jalkauttaminen osaksi kunnan eri toimintoja eteni vuoden aikana ja työ jatkuu edelleen seuraavina vuosina.

Vesistötyötä edistettiin Hollolan Vesistövisio 2025 –ohjelman mukaisesti osallistamalla työhön eri yhteistyötahoja ja vuoden aikana toteutettiin tai haettiin yhdessä muiden yhteistyökumppaneiden kanssa yhteensä kuutta eri hanketta. Vähä-Tiilijärven tilan tutkimukset etenivät Vesijärvisäätiön toteuttamina ja kunnostustoimenpiteet käynnistyivät hoitokalastuksella. Myös Työtjärven tilan parantaminen käynnistyi Vesijärvisäätiön yhteistyöhankkeena. Herralan Varsaojan tulvariskien hallintasuunnitelma teetettiin konsulttityönä 50 % hankerahoituksella. Kintterönsuon Helmi-hanke käynnistyi yhteistyössä Lahden kaupungin kanssa ja jatkuu edelleen vuoden 2021 aikana. Pohjaveden suojelusuunnitelman päivitys yhdessä vesihuoltolaitoksen kanssa käynnistyi konsulttityönä ELY-keskuksen myöntämällä 50 % hankerahoituksella.

Ruoka- ja siivouspalvelut

Hollolan kouluissa vuonna 2019 aloitettu tarjotinvapaa ruokailu laitettiin katkolle maaliskuussa 2020 Covid19 -pandemian vuoksi. Maaliskuussa etäopetukseen siirtyneille oppilaille valmistettiin annospakattuja aterioita kahden kuukauden ajan. Ateriat toimitettiin jakopisteisiin kolme kertaa viikossa n. 1200 oppilaalle. Aterioiden valmistusta lähiopetuksessa oleville jatkettiin osittain. Toiminta varhaiskasvatuksen osalta jatkui lähes normaalisti pandemiasta huolimatta. Syyslukukauden aikana karanteenitilanteissa ilmaiseen ateriaan oikeutetuilla oppilailta oli mahdollisuus hakea lähimmältä koululta annospakattuja aterioita.

Covid19 vuoksi tehtiin erityisjärjestelyjä ruokailussa ja siivouksessa. Kontaminoitumisen minimoimiseksi ruokailua hajautettiin ja ruuan jakopisteitä lisättiin. Ruokailutilojen siisteyteen panostettiin. Ruokailijaryhmien vaihtuessa tehtiin välisiivous puhdistuen tuolien selkänöjat, pöytien pinnat ja vaihtamalla tarjoiluottimet.

Siivouksessa kiinnitettiin erityisesti huomioita kosketuspintoihin, aulojen käsienspesupaikkojen ja sosiaalutilojen siisteyteen. Siivouspalvelut tukivat muita yksiköitä suojakäsineiden, käsidesien yms. hankinnassa, ja niiden sijoittamisessa kohteisiin tilanteen ja tarpeen mukaan. Salpakankaan koulun liikuntahallin ja yleisten aulatilojen päivittäiseen siivoukseen otettiin käyttöön yhdistelmäkonerobotti. Robotti tekee työtä arkipäivisin kahdessa vuorossa klo 6-19 välisenä aikana.

Vuoden 2020 loppuun mennessä ruoka- ja siivouspalvelujen vakituinen henkilöstö väheni 10:llä (eläköityminen ja siirtymiset toisen työnantajan palvelukseen). Tehtäviä hoidettiin työllisyyspalvelujen kanssa yhteistyössä, ostopalveluna ja koko- ja osa-aikaisilla määräaikaisilla sijaisilla. Uusien työntekijöiden rekrytointitarve arvioidaan tulevan kauden aikana.

Ruoka- ja siivouspalvelun asiakastyytyväisyyskyselyt toteutettiin sähköisenä kyselynä marraskuussa 2020. Kyselyihin vastattiin Wilmassa ja uimahallin ja kirjaston siivousta koskevaan kyselyyn hollola.fi sivustolla olleen linkin kautta. Kyselyistä saadut tulokset käsiteltiin ruoka- ja siivouspalvelun henkilöstön kanssa joulukuussa 2020 ja tammikuussa 2021. Reagoinnit ja toteutettavat muutokset toimitettiin asiakkaille sähköpostilla ja julkaistiin Wilmassa ja Hollola.fi sivulla.

Kiinteistöpalvelut

Hollolan sote-keskuksen hankkeen rakennustyö alkoi huhtikuun alussa SR-urakoitsija Skanska Talonrakennus Oy:n toimesta ja hanke eteni aikataulun mukaan. Hanke saavutti harjakorkeuden 15.10.2020. Hankkeen toteutus jatkuu vuonna 2021.

Uimahallin peruskorjausta varten perustettiin työryhmä, jonka tavoitteena on kartoittaa nykyisen uimahallin peruskorjaustarve ja vaihtoehtoisesti arvioida uuden hallin tarvekartoitus. Tarveselvitys valmistui syyskuussa ja valtuusto käsitteli sitä 5.10 valtuustoseminaarissa.

Yhtiö on toteuttanut vuoden aikana rakentamishankkeen 2020 investoinnit ja PTS-hankkeet suunnitelman mukaisesti sekä tarvittavat kiinteistöjen ylläpito- ja korjaustoimenpiteet. Merkittävimmät investointihankkeet Sote -keskuksen lisäksi olivat Pyhäniemen koulun katon- ja käyttövesiputkien uusinta, uimahallin energiatehokkuushanke, Salpakankaan koulun kentän uudishanke ja Nostavan koulun laajennus. Merkittävimmät PTS-korjaukset olivat Nostavan koulun korjaukset, Pyhäniemen päiväkodin lattiakorjaukset, Kalliolan päiväkodin lattiakorjaukset sekä leikkivälineiden ja alustojen uusinta.

Vuoden aikana investointeihin käytettiin 8.579.262 euroa ja PTS-korjauksiin 696.417 euroa sisältäen yhtiön työntekijöiden palkkakustannukset.

Kiinteistöjen korjausvelka oli vuoden 2020 alussa noin 8,4 M€ ja vuoden lopussa noin 7,4 M€ peruskorjaamattomaksi ja kehitettäväksi siirtyvien kiinteistöjen jälkeen. Kiinteistöjen bruttoneliömäärä on vuoden lopussa 98.517 brm².

Hollolan Tilapalvelu Oy:lle asetetut tavoitteiden toteutuma seuraavassa:

Tavoite	Toteutuma
Kiinteistöjen korjausvelan pitäminen kohtuullisella tasolla. Korjausvelka ei kasva.	Kiinteistöjen korjausvelka 2019 8,4 M€ ja 2020 7,4 M€, korjausvelka väheni.
Tilankäytön tehostaminen tiloista luopumalla tai ulosvuokraamalla. Tilojen käyttöaste 95 %.	Tyhjiä epäkelpoisia tiloja on kunnanvirastolla ja vanhainkodilla.
Kiinteistökehityssuunnitelman laadinta. Laadittu 30.6.2020 mennessä.	Ei laadittu. Odotetaan kunnanviraston selvitystyön valmistumista.
Kiinteistökohtaiset kustannukset eivät nouse vuoden 2019 tasosta. Kiinteistökohtaiset kustannukset.	Kiinteistöjen ylläpitokustannukset ilman henkilöstökustannuksia ja PTS- korjauksia vähenivät 352.436 € vuoden 2019 tasosta.
Asiakastyytyväisyys. Asiakaspalautteisiin vastaaminen sovituksessa ajassa (vastausaika) <24h.	Asiakaspalautteisiin vastaaminen toteutuu <24h.
Asiakastyytyväisyys. Asiakaspalautekyselyn toteutus, palautteet vähintään edellisen vuoden tasolla.	Asiakaspalautekyselyn toteutus. Kysely toteutettiin joulukuussa. Palautteet olivat edellisen vuoden tasolla.
Kiinteistöjen vuokrauksen hallinta ja sen kehittäminen kestäväälle tasolle. Vuokrasopimukset laadittu ennen vuokra- ajan alkua (sisäiset ja ulkoiset sopimukset).	Toteutus, ulkoiset vuokrasopimukset on laadittu ennen vuokra-ajan alkua. Sisäiset vuokrasopimukset on laadittu joulukuun lopussa palvelualueiden arviointia varten.

Vesihuoltolaitos

Uutta vesihuoltoverkostoa rakennettiin Lehtorannan ja Kiventöyryn/Tasatarhan uusille asemakaava-alueille. Kukonkoivun Kotajärventielle rakennettiin jäte- ja hulevesiverkostoa katurakentamisen yhteydessä. Salpakankaantien-Mäkirinteentien alueella jatkettiin vesihuoltoverkoston saneerausta ja myös kolme jätevesipumppaamo saneerattiin. Riskien hallinnan toimenpiteinä vedenottoa mm. aidattiin, kaivoja saneerattiin ja kemikaalisäiliöille asennettiin varoaltaita.

Lahti Aqua Oy on hoitanut Hollolan vesihuollon asiakas- ja operatiiviset palvelut konsessiosopimukseen perustuen. 1.1.2020 alkaen tuli voimaan talousveden rajamyyntiä ja jätevedenkäsittelyn kuormitusmaksua koskeva sopimusmuutos. Vuoden 2020 aikana neuvoteltiin laajemmin jatkosopimuksen päivitys, joka tuli voimaan 1.1.2021.

Vedenkulutus ja laskutettu jätevesimäärä nousivat loppuvuotta kohti johtuen todennäköisesti Koronaepidemiasta. Aiempiä vuosina vedenkulutus on valtakunnallisen trendin mukaisesti laskenut, mitä oli ennusteena myös vuodelle 2020. Vesihuoltolaitoksen käyttö- ja perusmaksutulot nousivat myös 1.6.2020 voimaan tulleen hinnastomuutoksen myötä 219 084 € vuodesta 2019. Liittymismaksut muuttuivat verollisiksi ja palautuskelpoiksi, jolloin niistä kertyi tuloja 1.6.2020 alkaen yhteensä 154 202 €. Liittymismaksutulot jäivät kuitenkin arvioitua pienemmiksi, koska uudet rakennushankkeet jäivät oletettua vähäisemmiksi. Kokonaisuutena liikevaihto toteutui lähes alkuperäisen budjetin mukaisesti, vaikka vuoden aikana ennakoitiin n. 200 000 €:n alitusta. Muutetun talousarvion mukaiset tulot ylittyivät 189 938 €. Menopuoli alittiin budjetoituun nähden 60 574 €. Kokonaistulos oli alijäämäinen 563,88 €. Lainaa otettiin vuoden aikana 2 000 000 €, jolloin lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta olivat vuoden lopussa 2 950 000 €.

Hollolan vesihuoltopalvelut saivat kahdesta erillisestä asukkaille tehdystä kyselytutkimuksesta pääosin hyvät tai erinomaiset tulokset. Hollolan vesihuollon kehittämissuunnitelma hyväksyttiin kesäkuussa ja pohjavesialueiden suojele- ja vesihuollon varautumissuunnitelmien päivitystyöt käynnistettiin syksyllä.

Käyttötalouden toteutuminen

Elinvoiman palvelualueen (pois lukien vesihuoltolaitos) talousarvion käyttötalouteen varatut määrärahat toimintakulujen osalta olivat 23,1 M€. Toimintakulujen toteuma-% oli 92,8 % ts. menot alittuivat palvelualueella 1,7 M€. Tuotot toteutuivat budjetin mukaan 18,3 M€ toteuma-% 100%. Toimintakate oli 1,7 M€ parempi kuin talousarvio.

Kuntatekniikan toimintatuotot toteutuivat budjetoitua paremmin 49 t€, valmistus omaan käyttöön toteutui 32 t€ suurempana. Kuntatekniikan toimintakulut alittuivat 213 t€: katujen ja yleisten alueiden säästö 126 t€, liikuntapaikkojen säästö 74 t€, varikon säästö 14 t€. Nettosäästö oli 293 t€.

Liikennepalvelujen talousarviota muutettiin valtuuston päätöksellä kesäkuussa vähentämällä koronasta johtuvaa lipputuloarviota 315.000 eurolla sekä lisäämällä kuluarviota 190.000 eurolla johtuen seudullisten liikennöintikustannusten uudesta jakotavasta (150.000 e) sekä Vääkysuunnan lisäystä liikenteestä (40.000 e). Nettolisäys oli yhteensä 505.000 euroa.

Liikennepalvelujen talousarvio toteutui tuottojen osalta seuraavasti: tulot ylittyivät muutetussa talousarviossa noin 90.000 euroa johtuen valtion ylimääräisistä (korona)valtionavustuksista. Kaiken kaikkiaan lipputuloarvio jäi noin 407.000 alkuperäistä talousarviota vähäisemmäksi, josta talousarviomuutoksella katettiin em. 315.000 euroa ja syksyn ajalta tuli lisämenetyksiä noin 92.000 euroa. Koronatukia saatiin Hollolaan yhteensä noin 174.000 euroa, jolloin koronasta johtuvaksi lipputulomenetykseksi jäi vuodelta 2020 noin 233.000 euroa.

Kulut puolestaan alittuivat noin 30.000 euroa nettosäästön ollessa noin 120.000 euroa. Menojen alitus muutetussa talousarviossa johtui ennen kaikkea hieman arvioitua vähäisimmistä liikennöinnin kuluista (mm. vuorotarjonnan keskeytykset ja vähennykset koronan takia keväällä).

Työllisyyspalveluissa työmarkkinatukimenot ylittyivät n. 182 t€. Toimintakate ylittyi kuitenkin vain n. 32 t€, mm. maksetut avustukset yhteisöille jäivät budjetoitua pienemmiksi ja palkkatukityöllistämistä toteutui budjetoitua vähemmän.

Rakennus- ja ympäristövalvonnassa saavutettiin n. 80 t€ nettosäästö. Rakennuslupamaksujen tuotot jäivät arvioidusta ja vastaavasti ympäristönsuojelun tuotot ylittivät arvion. Säästöjä saavutettiin palveluiden ostoissa.

Ruoka- ja siivouspalvelujen menot alittuivat 253 t€, mutta vastaavasti tulot alittuivat 348 t€ nettoylityksen ollessa 95 t€. Covid19-pandemia vaikutti tulokseen. Kustannuksiin vaikuttavia tekijöitä olivat mm. 23 t€ arvioitua isommat toimisto- ja asiantuntijakustannukset. Henkilöstöpalveluiden ostoon käytettiin 35 t€ arvioitua enemmän, jonka todelliset vaikutukset ovat n. 23 t€. Muissa palvelujen ostoissa säästöä syntyi 27 t€. Kertakäyttökäsipyyhkeiden, suojakäsineiden, kertakäyttöastioiden ja -pakkausmateriaalien aiheuttamat lisäkustannukset olivat 24 t€, muissa tarvikeostoissa säästö 104 t€.

Menopaineet kohdistuivat voimakkaammin ruokapalvelun toimintaan. Keväällä ateriatilausten määrä oli kahden kuukauden ajalta 42 % arvioitua vähemmän ja koko vuoden ateriatilaukset jäivät n. 80 %:n arvioidusta. Henkilöstömitoitus sopeutettiin vallitsevan tilanteen mukaan. Hajautettu ruuanjako, lisätyt hygieniatoimet, henkilöstön COVID19 tartuntojen poissulkemiset ja testitulosten odottelut aiheuttivat henkilöstön lisä resurssointi tarvetta.

Kiinteistöpalveluissa PTS-korjausbudjetti oli 929 t€. Budjetti alittui 226 t€. Hollolan Tilapalvelu Oy:n palvelumaksun säästö kunnalle oli n. 700 t€, syinä Hollolan Tilapalvelu Oy:n kulujen alenemiseen ovat olleet käyttö- ja huoltokulujen sekä kiinteistöjen korjauskulujen väheneminen.

Investointien toteutuminen

Toteutuneiden investointikustannusten loppusumma elinvoiman palvelualueen osalta oli n. 17,1 M€ ja siitä vesihuoltolaitoksen osuus n. 3,1 M€. Investointikustannuksista talonrakennuksen osuus oli n. 8,6 M€, kuntatekniikan osuus n. 4,1 M€. Maa-alueiden hankintaa käytettiin n. 1,2 M€. Irtaimen osuuden kustannus oli n. 73 t€. Toteutuma-aste yhteensä oli 85,6 %.

Kuntatekniikan investoinneissa kustannukset alittuivat n. 470 t€, johtuen mm. Lahden kaupungin kanssa yhteisen ulkoilusiltahankkeen siirtyessä vuodelta eteenpäin (80.000 €) sekä Kiventöyryntien 1. rakennusvaiheen määrärahan alituksesta (n. 350.000 €). Muilta osin poikkeamat talousarviossa esitettyihin määrärahoihin ovat pienempiä ja kohdistuvat useammalle eri hankkeelle.

Talonrakennuksen investointien alitus n. 1,6 M€ johtui Sote-keskuksen maksuerien siirtymisestä vuodelta 2020 vuodelle 2021.

Vesihuoltolaitoksen talousarviota nostettiin vuoden aikana 800 t€, koska Raikkosen/Lehtorannan alueen vesihuollon rakentaminen viivästyi ja siirtyi vuodelta 2019 kokonaan vuodelle 2020 (n. 375 t€), Kartanon Kumpulan saneerausalueen kustannukset nousivat merkittävästi (n. 281 t€) johtuen ennakoimattomista maaperästä johtuvista ongelmista ja Kiventöyryntien asemakaava-alueen suunnitelmamuutoksista (n. 300 t€). Muutettuun talousarvioon nähden investoinneista jäi kuitenkin toteutumatta n. 548 t€. Voimassa olevan budjetin alittumiseen syynä oli muiden investointikohteiden toteutuksen siirtyminen myöhemmäksi ja pienempien investointikohteiden kustannusten alittuminen budjetoituun nähden.

Henkilöstö

Toimintavuosi toteutui pääsääntöisesti suunnitellusti, kun huomioidaan pandemian aiheuttamat muutokset. Henkilöstön jaksaminen ja suoriutuminen pandemian aiheuttamiin muutostarpeisiin oli uskomattoman hieno suoritus. Varsinkin ruoka- ja siivouspalveluissa työntekijöiden jaksamiseen on kohdistunut paineita, unohtamatta etätöiden kiireessä ja välillä yksinäisessäkin työympäristössä työskennelleitä. Yksittäisenä hienona suorituksena voidaan pitää yksinyrittäjätukiprojektin onnistumista kunnan omana työnä.

Vuodet kuluvat, vaateet kasvavat ja tuntuu, että työtahti on jälleen kiristynyt. Työnantajan tärkeä tehtävä on huolehtia jokaisen työntekijän jaksaminen. Oman tehtävänkuvan lisäksi jokaisen työhön liittyy runsaasti kunnan sisäisiin tehtäviin liittyvää tekemistä mm. erilaisiin työryhmiin osallistumista, viestintää, markkinointia, projektinhallintaa, sisäistä koulutusta, erilaista raportointi. Nämä erillistehtävät vievät aikaa omasta perustehtävästä. Työntekijöillä ja esimiehillä on suuri haaste siinä, miten työaika ja tehtävät saadaan sovitettua yhteen.

Toiminnalliset tavoitteet toteutuivat pääsääntöisesti suunnitellusti ja talouden poikkeamat ja niiden syyt on esitelty yllä tekstissä.

Heli Randell
Elinvoimajohtaja

Elinvoiman palvelualueen henkilöstö

Henkilövahvuus 31.12.2018

Vakinaiset	98
Määräaikaiset	9
Yhteensä	107

Henkilövahvuus 31.12.2019

Vakinaiset	100
Määräaikaiset	4
Yhteensä	104

Henkilövahvuus 31.12.2020

Vakinaiset	93
Määräaikaiset ja sijaiset	8
Yhteensä	101

Toiminnallisten tavoitteiden toteutuminen

Valtuustotason tavoitteiden toteutuminen

Palvelualue
Strategian näkökulma

Elinvoimanpalvelualue
Työn Hollola

Strategian tavoite		Hyödynnämme kehätien uusien yritysten sijoittumispaikkana.	
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.12.2020
Maanhankinta Kehätien länsipäästä tulevia yritysalueita varten	Tarjouskierrokset kohdennettuiden maa-alueiden omistajille tehty 2019. Päätös etenemisestä valtuustossa 4/2020.	Kehitys- ja kaavoituspäällikkö	Tarjouskierrokset 2020 eivät johtaneet kauppoihin. Kunnalla myymättömiä tontteja ja maa-alueita. Ei toteutunut
Maanhankinta Kehätien itäpäästä tulevia yritysalueita varten	Kehätien itäpään maanhankinnan toimenpidesuunnitelma valmis 9/2020 ja kohdennettujen maa-alueiden omistajille tarjoukset tehty 12/2020.	Kehitys- ja kaavoituspäällikkö	Maanhankintakontakteja tehty. Maaomistajaneuvotteluja käyty ja jatkuvat Kehätien itäpäässä ja Nostavassa. Painopistealueet koottu ja käytössä, ei karttakoontia asioiden arkaluonteisuuden vuoksi.

Palvelualue
Strategian näkökulma

Elinvoimanpalvelualue
Työn Hollola

Strategian tavoite		Hyödynnämme kehätien uusien yritysten sijoittumispaikkana.	
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.12.2020
Hyödynnämme vahvasti VT12 valmistumista ja Hollolan logistista sijaintia vetovoimatekijänä markkinoinnissa.	2-3- yritystontin myyntiä tai vuokrausta/vuosi ja varauksia/tavoitteellisia neuvotteluja käynnissä >5	Elinkeinopäällikkö	Neuvotteluja käynnissä pandemiasta huolimatta yli 5. 2020 vuonna päättyneille (3 kpl) haettiin jatkoaikaa (2 /2021 ja 1/2022). Kukonkoivuun saatiin varaus n. 5 ha tontille vedenpakkaustoiminnalle ja logistiikalle. Hollolaan sijoitettiin, mutta yksityisiin valmiisiin tiloihin. Valmiiden tilojen kysyntä nousi erityisesti syksyllä.
	Markkinavuoropuheluja / rakentajien, investorien ym. Yhteistyökumppaneiden kanssa teemallisia tapahtumia 1-2	Elinkeinopäällikkö	Nostavan markkinavuoropuhelu pidettiin keväällä. Ladec kilpailutti konseptin suunnittelun ja kilpailutuksen valmistelijan, osa rahoitus Next Step Lahti -hankkeesta. Käyty useampia keskusteluja /neuvotteluja potentiaalisten yhteistyökumppaneiden kanssa. Pandemia vaikutti ja vaikeutti.

Strategian tavoite		Uudistamme toimintatavat, joilla edistämme monipuolista yritystoimintaa ja työpaikkojen kasvua	
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.12.2020
Lisäämme yhteistyötä yritysten kanssa mm. kuntalisän markkinointi.	Työttömyysaste alle 5% vuonna 2023, vuodelle 2020 tavoite 6,5%	Työllisyysvastaava	Covid19 sekoitti hyvin alkaneen työllisyyskehityksen; työttömyysaste eli työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli joulukuussa 2020 12,3%. Yleismaailmallinen tilanne on heikentänyt kunnan tavoitetta merkittävästi. Kuntalisään panostaminen on mahdollista kun 3/2021 alkava työllisyyden kuntakokeilu on saatu toimivaksi.

Strategian tavoite		Luomme yhteistyöverkostoja paikallisten yritysten ja toimijoiden kanssa sekä hyödynnämme alueen osaamista ja tarjontaa.	
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.12.2020
Vahvistamme paikallisten yritysten ja kunnan välistä vuoropuhelua ja yhteistyötä	Verkostoamukahvit järjestetty 2 kertaa/vuosi	Elinkeinopäällikkö	Elinvoimakahveja 3 kpl, joista 2 Teams, Lisäksi Salpakankaan yritysalueen infoiltpäivä syksyllä. Yrittäjäyhdistystapaamisia n. 1 krt/kk. Korona-aikana myös alueellisia yrittäjäyhdistys + kunnat sekä kauppakamarin valioikuntien yhteistapaamisia.
	Kunnan yrittäjäpäivät järjestetty vuosittain	Elinkeinopäällikkö	5.9. osallistuttu Hollolan yrittäjä ry:n yrittäjäpäivätilaisuuteen. Myös etänä kunnallisjohdon seminaariin sekä valtakunnallisiin ja maakunnallisiin "yrittäjäpäiviin". Suunnitellut juhlat peruuntuivat.

Strategian tavoite			
Tarjoamme luonnonläheisen viihtyisän ja turvallisen asuin ympäristön, joka edistää arjen sujuvuutta.			
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.12.2020
Kannustamme ympäristöstävällisyyteen	Hollolan vesistövisio 2025 - ohjelman toteuttaminen. Vesistövisio tunnetuksi tekeminen ja osallistaminen. Vesistötyön osallistajat, roolit, resurssit ja yhteistyömuodot selvitettyinä 2020 aikana.	Johtava rakennustarkastaja ja ympäristösihteeri	Internet-kyselyllä tiedotettiin ja kartoitettiin osallisia. Vuoden aikana toteutettiin tai haettiin kuutta vesistö hanketta yhteistyötahojen kanssa. Toteutuneissa hankkeissa järjestettiin yleisötilaisuuksia, joissa muotoutui kunkin hankkeen osallistamistapa. Viranomaisyhteistyötä tiivistettiin.
	Vähä-Tiilijärven kunnostustarpeet ja -toimenpiteet suunniteltuina 2020 aikana.	Johtava rakennustarkastaja ja ympäristösihteeri	Vähä-Tiilijärven kunnostukseen liittyvät tutkimukset etenivät suunnitellussa aikataulussa. Toimenpiteet aloitettiin hoitokalastuksella.

Strategian tavoite			
Tarjoamme luonnonläheisen viihtyisän ja turvallisen asuin ympäristön, joka edistää arjen sujuvuutta.			
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.12.2020
Maanhankinta tulevia asuntoalueita, katuverkkoa ja palvelualueita varten Kukkilassa ja Nostavassa.	Kukkilasta Peltotien jatkeen, vt 24 risteyksen, kaupallisten palveluiden alueen ja asuinalueen laajennuksen alueilta tehty ostotarjoukset keskeisiltä osa-alueilta 3/2020.	Kehitys- ja kaavoituspäällikkö	Ostotarjoukset tehty ja tämän jälkeen myös maanvaihtotarjous Peltotien jatkeen, vt24 risteyksen ja kaupallisten ja osittain myös asuinalue laajennuksen alueelta. Ei johtanut kaappoihin, maanhankintatyötä jatketaan. Maanhankintatyötä jatketaan asuinalueiden laajennusalueilta.
	Maanhankinnan toteuttamisesta päätös Kukkilan osa-alueilta valtuustossa 6/2020.	Kehitys- ja kaavoituspäällikkö	Maanhankinta ei edennyt valtuustoon koska maanomistajat eivät hyväksyneet osto/vaihtotarjouksia. Maanhankinnasta käyty jatkoneuvotteluita ja ostotarjouksia tarkistettu mutta tuloksetta. Maanhankinnan ratkaisun hakeminen jatkuu. Tavoitetta ei saavutettu.

	Nostavan tulevaisuuden asuin- ja keskustan osaluueilta tarjoukset maanomistajille ja maanhankinnan etenemisestä päätös valtuustossa 6/2020.	Kehitys- ja kaavoituspäällikkö	Nostavan keskeiseltä kasvualueelta tehtiin merkittävä raakamaan kauppa syksyllä. Neuvottelut jatkuvat alueen ympäristössä. Maanhankinta jatkuu. Tavoite saavutettiin osittain.
	Maanhankinnan jatkamisesta ja tonttireservin kaavoittamisesta toimenpidesuunnitelma valmis 10/2020	Kehitys- ja kaavoituspäällikkö	Maanhankinnan keskeisistä alueista suunnitelma ja tämän pohjalta maanhankintaa jatketaan. Tonttireservin kaavoitus Hirvimäessä valmistelussa hyväksymiskäsittelyyn. Työtä jatketaan ja laajennetaan kaavoitusohjelman linjausten pohjalta. Toimenpidesuunnitelman mukaisesti edennyt toteutukseen.

Palvelualue

Elinvoimanpalvelualue

Strategian näkökulma

Asumisen Hollola

Strategian tavoite

Kehitämme kuntakeskusta palvelujen turvaamiseksi ja lisäämiseksi

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide

Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)

Vastuutaho

Toteuma 31.12.2020

Laadimme keskustan kehittämissuunnitelman, missä painopiste on uudisrakentamisen käynnistymisessä, palvelujen monipuolistamisessa sekä viihtyvyyden ja toiminnallisuuden lisäämisessä.	Keskustan kehittämissuunnitelma on valmis 10/2020.	Kehitys- ja kaavoituspäällikkö	Kehittämissuunnitelman väestöpotentiaaliselvitys valmis. Keskustan kehittämisen tarpeet - ohjelma tehty 12/2020. Työ jatkuu kehittämissuunnitelman kohteiden jatkosuunnittelulla 2021.
--	--	--------------------------------	--

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.12.2020
Kehitämme seudullista joukkoliikennettä.	Seudullisen joukkoliikenteen kehittäminen yhteistyössä palvelualueiden ja LSL:n kanssa. Matkustajamääräseuranta ja asiakastytyväisyyskyselyt tehty 2020.	Kuljetuskoordinaattori/ LSL	Liikennettä on kehitetty seudullisesti Lahden seudun runkolinjastosuunnitelman käyttöönoton edetessä ja kuljetuskohteiden kilpailutusten myötä. Vääkysuunnan kilpailutus lisäsi syksystä Vesikansan alueen vuorotarjontaa merkittävästi. Waltti-vyöhykejako uudistus on valmistelussa ja matkustajainformaatiota on kehitetty (LSL). Matkustajamääräseuranta on tehty, mutta koronan takia luvut eivät ole vertailukelpoisia aiempaan seurantaan. Asiakastytyväisyyskyselyä ei ole seudullisesti eikä kunnassamme tehty. Koronan vaikutus matkustuskäyttämiseen voi olla pitkäaikainen ilmiö.
	Matkustusmääräseuranta, LSL-seudullinen tavoite (esim. + 2 %)	Kuljetuskoordinaattori/ LSL	Palveluliikenteen matkasuoritteet vähenivät ed. vuodesta (3.574) matkasta 2.165 matkaan. Vähennyistä 39,4 %. Uusituilla linjoilla liikennöinti alkoi Hollolassa syksystä 2019. LSL-linjaliikenteessä tehtiin Hollolassa v. 2020 yhteensä 219.178 autonousua, josta ns. kouluvuorojen osuus oli 79.507 nousua (ilman Vääkysuunnan linjoja syksystä alkaen).

Palvelualue
Strategiakokonaisuus

Elinvoimanpalvelualue
Palvelujen Hollola

Strategian tavoite	Panostamme parhaaseen asiakaspalveluun
---------------------------	--

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.12.2020
Toteutamme asiakaskyselyt yhteisesti sovitun toimintamallin mukaan	Sovitussa aikataulussa kerran vuodessa/joka toinen vuosi	Kyselyn vastuuhenkilöt	Kuntatekniikan ja vesihuollon kyselytutkimukset valmistuivat 8-9/2020 ja analysoitu. Yrittäjien kuntabarometri (ent. ELPO) valmistunut, julkaistu 6/2020 ja analysoitu.
Teemme suunnitelman viraston toimintojen siirtämisestä lyhyellä ja pitkällä aikavälillä.	Etenemissuunnitelma on valmis 6/2020	Elinvoimajohtaja	Suunnitelma valmistui, epävarmuustekijöitä on. Tarkentava etenemissuunnitelma Viirikukkoon siirtymisen osalta valmistuu 2022.

Palvelualue
Strategiakokonaisuus

Elinvoimanpalvelualue
Palvelujen Hollola

Strategian tavoite	Edistämme kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta.
---------------------------	---

Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.12.2020
Kehitämme luontoreitistöjä	Toteutamme yhden luontoreitin (Suokierros Kintterönsuon maisemissa) vuoden aikana.	Kuntatekniikan päällikkö	Tavoite toteutunut. Suokierros valmistui syksyllä 2020.

Valiokuntatason tavoitteiden toteutuminen

Palvelualue

Strategian näkökulma

Elinvoimanpalvelualue

Työn Hollola

Strategian tavoite		Luumme yhteistyöverkostoja paikallisten yritysten ja toimijoiden kanssa sekä hyödynämme alueen osaamista ja tarjontaa.	
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.12.2020
Ylläpidetään ja kehitetään vuorovaikutteista ja kehittävää dialogia sekä yhteistyökulttuuria yrittäjien kanssa.	Kunnan ja yrittäjien välisiä tapaamisia säännöllisesti mm. elinvoimakahvit, teematilaisuudet ja tiimipalaverit. Nopea ja ratkaisuhakuinen reagointi haasteisiin.	Elinkeinopäällikkö	Yrittäjätapaamiset säännöllisiä n. 1 krt/kk. 3 elinvoimakahvit ja useita Teams-palavereja kunnan johto/Hollolan yrittäjät sekä koko Päijät-Häme. Kuntabarometrin tulosten purku. Korona-aika, tuen ja tiedon tarve sekä yksinyrittäjätukien käsittely ja hankkeet lisänneet vuoropuhelua.

Palvelualue

Strategian näkökulma

Elinvoimanpalvelualue

Työn Hollola

Strategian tavoite		Hyödynämme kehätien uusien yritysten sijoittumispaikkana.	
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.12.2020
Yritysalueiden esittelyn ja näkyvyyden kehittäminen.	Markkinointiaineiston toteutus 2020	Elinkeinopäällikkö	Resurssipulasta huolimatta ja ilman kotisivu-uudistuksen etenemistä kaikki saatiin kuntoon + Tekemisen paikka - video levitykseen 8.12.2020 mennessä, kun vt12 aukesi.

Strategian tavoite		Tarjoamme luonnonläheisen viihtyisän ja turvallisen asuinympäristön, joka edistää arjen sujuvuutta.	
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuu-taho	Toteuma 31.12.2020
Kunta kaavoittaa monipuolisia/erilaisia rakentamisen alueita, myös uudenlaisia kokeilualueita	Kaavoitusohjelman toteutus, raportointi elinvoimavaliokunnalle	Kehitys- ja kaavoitus-päällikkö	Hirvimäen asemakaavaehdotus valmistui, kunnanhallitukselta esitys valtuustolle hyväksyttäväksi seuraavaan 2021 kokoukseen. Kalliola-Paimela oyk kaavaehdotus oli nähtävillä, strat.yleiskaavaehdotus oli nähtävillä, hyväksymiskäsittelyyn valmistelu siirtyi alkuvuoteen 2021. Sorvasen taustaselvitykset jatkuivat ja työ jatkuu. Lainvoimaiset Keskikankaantie asemakaava ja Hämeenlinnantien ja Ala-Okerointien asemakaava. Monipuolisten asuinrakentamisen alueiden Hirvimäen kaava etenemässä hyväksyttäväksi 2021 ensimmäiseen valtuustoon. tavoitteiden mukaisesti.

Strategian tavoite		Hyödynnämme Hollolan vetovoimatekijöitä aktiivisesti markkinoinnissa ja viestinnässä asukasluvun kasvattamiseksi	
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.12.2020
Kunnan omistamien vesistöihin rajoittuvien maa-alueiden hyödyntäminen selvitetään	Selvitys maaomistuksesta ja hyödyntämismahdollisuuksista	Kehitys- ja kaavoitus-päällikkö	Toteutunut osittain. Selvityksen mukaan pääosalla virkistyskäyttöarvoa jolla vaikutus vetovoimaan.

Strategian tavoite		Kehitämme paikallisen ja seudullisen joukkoliikenteen sujuvuutta.	
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.12.2020
Kehitämme kunnan sisäistä palveluliikennettä palvelemaan paremmin kuntakeskuksen ulkopuolella asuvia.	Joukkoliikenteen kehittämissuunnitelmaan kirjattujen tavoitteiden toteuttaminen: selvitetään Waltti-lippujärjestelmän sekä digitaalisten palveluustarkeuuden käyttöönottoa ja/tai välitystoiminnan kehittämistä palveluliikenteen järjestämisessä. Vuosittainen matkustajamääräseuranta.	Kuljetus-koordinaattori/LSL	Palveluliikenteen järjestämistä selvitettiin kunnassa osana talouden sopeuttamistoimia. Myös palveluliikenteen seudullisen selvityksen valmistelut aloitettiin. Tässä yhteydessä (v. 2021) myös välitystoimintaa ja palveluustarkeuusia on syytä tarkastella. Waltti-järjestelmä on tarkoitus ulottaa jatkossa myös palveluliikenteeseen sekä kunnan järjestämiin koululaiskuljetusautoihin. Palveluliikenteen matkasuoritukset vähenivät lähinnä koronasta johtuen ed. vuodesta (3.574) matkasta 2.165 matkaan. Vähennystä 39,4 %.

Strategian tavoite		Panostamme parhaaseen asiakaspalveluun	
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.12.2020
Rakennustietojen selvitysprojekti. Kiinteistöverotuksen perusteena käytettävien rakennustietojen selvittäminen ja korjaaminen rajatulla koealueella ostettuna kokonaispalveluna.	Selvitys tehty koealueen osalta ja esitys selvitystyön toteutuksesta koko kunnan alueella valmisteltuna elinvoimavaliokunnalle TA 2021 käsittelyä varten.	Johtava rakennustarkastaja	Pilottialueen selvitystyö tehty. Tuloksena pysyvä tulonlisäys n.10 000 e/vuosi = 5 % lisäys koealueen nykyiseen verokertymään. TA 2021 sisältää selvitystyön jatkamisen koko kunnassa
Edistämme ja hyödynnämme digitalisaation mahdollisuuksia.	Rakennusvalvonnan paperiarkiston digitoiminnan toteuttaminen. Mittari: Digitoitavasta aineistosta 25 % digitoitu vuoden 2020 aikana ja digitoimintatyö valmis 2021 aikana.	Johtava rakennustarkastaja	Pysyvästi säilytettävästä aineistosta digitoitu n.25 % = n.25 hyllimetriä. Digitoitun aineiston vieni sähköiseen arkistointisovellukseen käynnissä.
Arvioimme palveluitamme säännöllisesti ja kehitämme palveluja saadun palautteen pohjalta.	Osallistumme kyselytutkimuksiin, joiden tuloksia seuraamme ja asetamme tavoitteet kehitykselle.	Vesihuoltopäällikkö	Vuoden kyselytutkimusten tulokset saatu ja asetettu tavoitteet, mitkä on esitelty elinvoimavaliokunnalle

Strategian tavoite		Edistämme kuntalaisten hyvinvointia, terveyttä ja turvallisuutta.	
Talousarvioon sisältyvä tavoite/toimenpide	Mittari (tavoitetaso ja lähtötaso)	Vastuutaho	Toteuma 31.12.2020
Vesihuoltopalveluiden hyvä toimintavarmuus	Häiriötilanteisiin varautuminen laitoksia, verkostoja ja järjestelmiä ylläpitämällä sekä kehittämällä. WSP ja SSP riskienhallinnan toimenpiteiden toteuttaminen suunnitellusti. Pohjavesialueiden suojelusuunnitelman päivittämisen 2020-2021.	Vesihuoltopäällikkö	Varautumisen toimenpiteitä toteutettu suunnitelmien mukaisesti. Varautumissuunnitelma päivitetty yhteistyössä Lahti Aquan kanssa. Pohjavesialueiden suojelusuunnitelman päivitys aloitettu.
Kehitämme ulkoilureitistöjä	Parannamme yhden ulkoilureitin (Pyhäniemi) vuoden aikana.	Kuntatekniikan päällikkö	Tavoite toteutunut.
Jalankulku- ja pyöräteiden kunto	Asiakastyytyväisyys ≥ 3 (FCG:n tutkimus, mittari 1-5)	Kuntatekniikan päällikkö	Tavoite toteutunut (3,24)
Kehitämme tuotannonohjausjärjestelmää	Järjestelmä käytössä 12/2020-->asiakkaalle pystytään tarjoamaan ajantasaista tietoa ruoan ravintoarvoista, alkuperästä ja allergeeneistä	Palvelupäällikkö	Järjestelmän käyttöönotto on edennyt lähes suunnitelman mukaisesti. Ohjelman pilotointi siirtyy alkavaksi helmikuu 2021.

Talousarvion toteutuminen

Käyttötalous

Elinvoiman palvelualue (ilman VHL)

Tuloslaskelma

	alkuperäinen Ta 2020	Ta-muutos	Ta 2020	Tot 2020	Ta - Tot 2020	Tot %	TP 2019
Toimintatuotot	18 591 000 €	-315 000 €	18 276 000 €	18 241 465 €	34 535 €	99,81 %	18 648 187 €
Myyntituotot	5 292 300 €	-315 000 €	4 977 300 €	4 543 028 €	434 272 €	91,27 %	5 004 902 €
Maksutuotot	369 000 €		369 000 €	347 237 €	21 763 €	94,10 %	1 191 830 €
Tuet ja avustukset	383 000 €		383 000 €	553 473 €	-170 473 €	144,51 %	405 628 €
Vuokratuotot	12 397 700 €		12 397 700 €	12 612 354 €	-214 654 €	101,73 %	11 860 190 €
Muut toimintatuotot	149 000 €		149 000 €	185 372 €	-36 372 €	124,41 %	185 637 €
Valmistus omaan käyttöön	50 000 €		50 000 €	82 115 €	-32 115 €	164,23 %	70 450 €
Toimintakulut	-23 324 000 €	182 000 €	-23 142 000 €	-21 467 146 €	-1 674 854 €	92,76 %	-21 263 150 €
Henkilöstökulut	-5 405 100 €	40 000 €	-5 365 100 €	-4 924 173 €	-440 927 €	91,78 %	-5 090 785 €
Palvelujen ostot	-12 144 500 €	142 000 €	-12 002 500 €	-10 973 330 €	-1 029 170 €	91,43 %	-10 670 145 €
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-3 237 600 €		-3 237 600 €	-2 939 513 €	-298 088 €	90,79 %	-3 281 468 €
Avustukset	-1 517 000 €		-1 517 000 €	-1 698 723 €	181 723 €	111,98 %	-1 333 760 €
Muut toimintakulut	-1 019 800 €		-1 019 800 €	-931 408 €	-88 392 €	91,33 %	-886 991 €
TOIMINTAKATE	-4 683 000 €	-133 000 €	-4 816 000 €	-3 143 567 €	-1 672 434 €	65,27 %	-2 544 514 €
Rahoitustuotot ja -kulut				-159 €	159 €		-4 253 €
Muut rahoitustuotot				95 €	-95 €		113 €
Korkokulut							-4 285 €
Muut rahoituskulut				-254 €	254 €		-80 €
VUOSIKATE	-4 683 000 €	-133 000 €	-4 816 000 €	-3 143 726 €	-1 672 274 €	65,28 %	-2 548 767 €
Poistot ja arvonalentumiset	-5 566 600 €	-600 000 €	-6 166 600 €	-6 866 093 €	699 493 €	111,34 %	-6 673 826 €
Suunnitelman mukaiset poistot	-5 566 600 €	-600 000 €	-6 166 600 €	-6 095 256 €	-71 344 €	98,84 %	-6 437 749 €
Kertaluonteiset poistot							-236 077 €
Arvonalentumiset				-770 837 €	770 837 €		
Satunnaiset tuotot ja kulut							787 152 €
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-10 249 600 €	-733 000 €	-10 982 600 €	-10 009 819 €	-972 781 €	91,14 %	-8 435 441 €

Vastuualuekohtainen talousarvion toteutuminen

Elinvoimavaliokunta (sis. VHL)

	Ta 2020	Tot 2020	Ta - Tot 2020	Tot %	TP 2019
Toimintatuotot	22 676 000 €	22 831 403 €	-155 403 €	100,69 %	22 883 422 €
Valmistus omaan käyttöön	50 000 €	82 115 €	-32 115 €	164,23 %	70 450 €
Toimintakulut	-25 669 900 €	-23 934 472 €	-1 735 428 €	93,24 %	-23 525 669 €
TOIMINTAKATE	-2 943 900 €	-1 020 954 €	-1 922 946 €	34,68 %	-571 798 €

Elinvoiman palvelualue (ilman VHL)

	Ta 2020	Tot 2020	Ta - Tot 2020	Tot %	TP 2019
Toimintatuotot	18 276 000 €	18 241 465 €	34 535 €	99,81 %	18 648 187 €
Valmistus omaan käyttöön	50 000 €	82 115 €	-32 115 €	164,23 %	70 450 €
Toimintakulut	-23 142 000 €	-21 467 146 €	-1 674 854 €	92,76 %	-21 263 150 €
TOIMINTAKATE	-4 816 000 €	-3 143 567 €	-1 672 434 €	65,27 %	-2 544 514 €

Kuntatekniikka

	Ta 2020	Tot 2020	Ta - Tot 2020	Tot %	TP 2019
Toimintatuotot	323 500 €	372 123 €	-48 623 €	115,03 %	377 534 €
Valmistus omaan käyttöön	50 000 €	82 115 €	-32 115 €	164,23 %	70 450 €
Toimintakulut	-2 347 300 €	-2 134 566 €	-212 734 €	90,94 %	-2 128 319 €
TOIMINTAKATE	-1 973 800 €	-1 680 329 €	-293 471 €	85,13 %	-1 680 336 €

Elinvoiman hallinto

	Ta 2020	Tot 2020	Ta - Tot 2020	Tot %	TP 2019
Toimintatuotot	5 000 €	0 €	5 000 €	0,00 %	3 149 €
Toimintakulut	-2 732 800 €	-2 705 727 €	-27 073 €	99,01 %	-2 706 835 €
TOIMINTAKATE	-2 727 800 €	-2 705 727 €	-22 073 €	99,19 %	-2 703 687 €

Liikennepalvelut

	Ta 2020	Tot 2020	Ta - Tot 2020	Tot %	TP 2019
Toimintatuotot	755 000 €	845 442 €	-90 442 €	111,98 %	678 549 €
Toimintakulut	-1 806 500 €	-1 776 627 €	-29 873 €	98,35 %	-1 245 323 €
TOIMINTAKATE	-1 051 500 €	-931 185 €	-120 315 €	88,56 %	-566 774 €

Elinkeinopalvelut

	Ta 2020	Tot 2020	Ta - Tot 2020	Tot %	TP 2019
Toimintakulut	-157 800 €	-125 496 €	-32 304 €	79,53 %	-111 862 €
TOIMINTAKATE	-157 800 €	-125 496 €	-32 304 €	79,53 %	-111 862 €

Työllisyyspalvelut

	Ta 2020	Tot 2020	Ta - Tot 2020	Tot %	TP 2019
Toimintatuotot	353 000 €	278 058 €	74 942 €	78,77 %	388 074 €
Toimintakulut	-2 571 100 €	-2 526 513 €	-44 587 €	98,27 %	-2 459 749 €
TOIMINTAKATE	-2 218 100 €	-2 248 455 €	30 355 €	101,37 %	-2 071 675 €

Kehitys- ja kaavoituspalvelut

	Ta 2020	Tot 2020	Ta - Tot 2020	Tot %	TP 2019
Toimintatuotot	815 000 €	972 394 €	-157 394 €	119,31 %	921 925 €
Toimintakulut	-1 258 200 €	-1 195 985 €	-62 215 €	95,06 %	-1 055 821 €
TOIMINTAKATE	-443 200 €	-223 591 €	-219 609 €	50,45 %	-133 896 €

Rakennus- ja ympäristövalvonta

	Ta 2020	Tot 2020	Ta - Tot 2020	Tot %	TP 2019
Toimintatuotot	297 500 €	286 088 €	11 412 €	96,16 %	264 527 €
Toimintakulut	-834 400 €	-743 552 €	-90 848 €	89,11 %	-669 753 €
TOIMINTAKATE	-536 900 €	-457 464 €	-79 436 €	85,20 %	-405 226 €

Kiinteistöpalvelut

	Ta 2020	Tot 2020	Ta - Tot 2020	Tot %	TP 2019
Toimintatuotot	11 667 100 €	11 775 729 €	-108 629 €	100,93 %	11 829 278 €
Toimintakulut	-7 469 800 €	-6 548 116 €	-921 684 €	87,66 %	-6 995 333 €
TOIMINTAKATE	4 197 300 €	5 227 612 €	-1 030 312 €	124,55 %	4 833 945 €

Siivous- ja ruokapalvelut

	Ta 2020	Tot 2020	Ta - Tot 2020	Tot %	TP 2019
Toimintatuotot	4 059 900 €	3 711 631 €	348 269 €	91,42 %	4 185 152 €
Toimintakulut	-3 964 100 €	-3 710 563 €	-253 537 €	93,60 %	-3 890 155 €
TOIMINTAKATE	95 800 €	1 069 €	94 731 €	1,12 %	294 997 €

Hollolan Vesihuoltolaitos

	Ta 2020	Tot 2020	Ta - Tot 2020	Tot %	TP 2019
Toimintatuotot	4 400 000 €	4 589 938 €	-189 938 €	104,32 %	4 235 235 €
Toimintakulut	-2 527 900 €	-2 467 326 €	-60 574 €	97,60 %	-2 262 519 €
TOIMINTAKATE	1 872 100 €	2 122 612 €	-250 512 €	113,38 %	1 972 716 €
Rahoitustuotot ja -kulut	-319 300 €	-320 128 €	828 €	100,26 %	-323 536 €
VUOSIKATE	1 552 800 €	1 802 484 €	-249 684 €	116,08 %	1 649 180 €
Poistot ja arvonalentumiset	-1 816 000 €	-1 808 945 €	-7 055 €	99,61 %	-1 663 585 €
Poistoero, varausten ja rahastojen muutokset	0 €	5 898 €	-5 898 €	0,00 %	5 898 €
TILIKAUDEN YLIJÄÄMÄ (ALIJÄÄMÄ)	-263 200 €	-564 €	-262 636 €	0,21 %	-8 507 €

Investoinnit

Elinvoiman palvelualue investoinnit yhteensä (sis. VHL)

	alkuperäinen Ta 2020	Ta-muutos 2020	Ta 2020	Tot 2020	Tot %	Ta - Tot	TP 2019
Menot	17 446 000	2 586 000	20 032 000	17 154 723	85,6 %	2 877 277	6 888 872
Tulot	0	91 000	91 000	90 000	98,9 %	1 000	2 889 513
Netto	17 446 000	2 495 000	19 941 000	17 064 723	85,6 %	2 876 277	3 999 359

	alkup Ta 2020	Ta-muutos 2020	Ta 2020	Tot 2020	Tot %	Ta - Tot
MAA-ALUEET						
Menot	1 400 000	0	1 400 000	1 227 175	87,7 %	172 825

TALONRAKENNUS

	alkup Ta 2020	Ta-muutos 2020	Ta 2020	Tot 2020	Tot %	Ta - Tot
PERUSPARANNUKSET						
Menot	1 590 000	0	1 590 000	1 555 697	97,8 %	34 303
Rahoitusosuudet	0	91 000	91 000	90 000	98,9 %	1 000
Netto	1 590 000	91 000	1 499 000	1 465 697	97,8 %	33 303
KORVAUS-/UUSINVESTOINNIT						
Menot	6 900 000	1 786 000	8 686 000	7 095 676	81,7 %	1 590 324
Rahoitusosuudet	0	0	0	0		
Netto	6 900 000	1 786 000	8 686 000	7 095 676	81,7 %	1 590 324
YHTEENSÄ						
Menot	8 490 000	1 786 000	10 276 000	8 651 372	84,2 %	1 624 628
Rahoitusosuudet	0	91 000	91 000	90 000	98,9 %	1 000
Netto	8 490 000	1 877 000	10 185 000	8 561 372	84,1 %	1 623 628

	Ta 2020	Tot 2020
PERUSPARANNUKSET		
Menot	1 590 000	1 555 697
Rahoitusosuudet	91 000	90 000
Netto	1 499 000	1 465 697

	Ta 2020	Tot 2020
KORVAUS-/UUSINVESTOINNIT		
Menot	8 686 000	7 095 676
Rahoitusosuudet	0	0
Netto	8 686 000	7 095 676

Hankekohtainen erittely alueittain

Nostavan koulu	140 000	281 351
Pyhäniemen koulu	280 000	391 772
Hämeenkosken koulu/päiväkoti	160 000	169 824
Salpakankaan koulu	300 000	318 301
Hämeenkosken paloasema	100 000	46 389
Pääkirjasto	60 000	57 655
Uimahalli	250 000	267 180
Pyhäniemen päiväkoti	300 000	23 225

Hankekohtainen erittely alueittain

Hollolan sosiaali- ja terveyskeskus	8 686 000	7 095 676
-------------------------------------	-----------	-----------

KADUNRAKENNUS JA MUUT YLEISET ALUEET YHTEENSÄ

	alkup Ta 2020	Ta-muutos 2020	Ta 2020	Tot 2020	Tot %	Ta - Tot
Menot	4 601 000		4 601 000	4 130 471	90 %	470 529
Rahoitusosuudet	0		0	0		
Netto	4 601 000		4 601 000	4 130 471		

	Ta 2020	Tot 2020		Ta 2020	Tot 2020
KADUNRAKENNUS			MUUT YLEISET ALUEET		
Menot	4 395 000	3 929 594	Menot	206 000	200 877
Rahoitusosuudet	0	0	Rahoitusosuudet	0	0
Netto	4 395 000	3 929 594	Netto	206 000	200 877
Hankekohtainen erittely			Hankekohtainen erittely		
Katu- ja aluerakentaminen			Yleiset alueet		
Hopeakallion alueen ja Paassillan alueen esirakentaminen (U)	1 200 000	1 249 420	Leikkipaikkojen rakentaminen, peruskorjaukset ja turvallisuuden parantaminen (U+P)	70 000	66 059
Kaduilla ja muilla yleisillä alueilla tehtävät kohdentamattomat rakentamistoimenpiteet (U)	60 000	137 006	Liikunta-alueet		
Kartanon alueen katujen peruskorjaus (P)	670 000	624 327	Ulkoilureittien rakentaminen ja peruskorjaukset	25 000	17 916
Kiventöyryntien alue (U)	1 000 000	651 463	Luontoreittien rakentaminen (Suokierros)	15 000	10 092
Kukonkoivun teollisuusalue (U)	100 000	39 761	Urheilukentät	36 000	57 786
Lehtorannan (Raikkosen) alue (U), ml.valaistus	550 000	537 555	Heinsuon ulkokaukalo (kuplahallin pohjan laaj.)	35 000	35 353
			Heinsuon urheilukeskuksen valaistus	25 000	13 672
Siltojen peruskorjaukset, Keskuskatu ja Terveystie	50 000	14 707			
Siltojen peruskorjaukset, Messiläntien ulkoilusillat (yhteiset Lahden kanssa)	80 000				
Suunnittelu, erilliset investointikohteet	50 000	43 186			
Terveystien pysäkki- ja suojatiejärjestelyt	70 000	156 301			
Päällystys- ja viimestelytyöt					
Hopeakallion alue	50 000	16 732			
Paassilta-kehätien kevyenliikenteen väylä	10 000				
Rekisupantie ja Rengassupantie	35 000				
Urapaikkaukset ja uudelleen päällystämiset (korvausinvestoinnit)	120 000	90 871			
Erilliset liikenneturvallisuuskohteet					
Pyhäniemen pyörätie	70 000	71 668			
Katuvalaistus					
Hopeakallion alue (U)	10 000				
Kiventöyryntien alue (U)	25 000				
Pyhäniemen seudun kaava- alue (U)	20 000				
Katuvalaistuksen uusiminen/elohopealampuista luopuminen	140 000	151 994			
Uusien kaava-alueiden valaistus ja vanhojen täydentäminen (U)	60 000	144 601			
Yhteishankkeet ja kaapeloinnit (U)	25 000				

IRTAIN OMAISUUS

	alkup Ta 2020	Ta-muutos 2020	Ta 2020	Tot 2020	Tot %	Ta - Tot
MUU IRTAIN OMAISUUS						
Menot	135 000		135 000	73 469	54,4 %	61 531
Rahoitusosuudet	0		0	0		
Netto	135 000		135 000	73 469		
Hankekohtainen erittely						
Katuvalojen ohjausjärjestelmä			20 000			
Kuorma-auto				41 935		
Pakettiauto			60 000	16 899		
Traktorivetoinen jäänhoitokone			15 000	14 635		
Keittiölaitteet ja kalusteet			40 000			

VESIHUOLTOLAITOS

	alkup Ta 2020	Ta-muutos 2020	Ta 2020	Tot 2020	Tot %	Ta - Tot
VESIHUOLTOLAITOS						
Menot	2 820 000	800 000	3 620 000	3 072 236	84,9 %	547 764
Rahoitusosuudet	0		0	0		
Netto	2 820 000	800 000	3 620 000	3 072 236		

	Ta 2020	Tot 2020
Hankekohtainen Uudisrakentaminen		
kaavahankkeet	50 000	
(Alumiinitie, Tinatie)	100 000	
teollisuusalue	100 000	29 648
Kartanon alueen hulevesiverkosto	300 000	327 804
50 000		
asemakaava	800 000	716 384
Raikkonen/Lehtoranta	350 000	374 809
Raaskantien alue (osa III)	70 000	38 694
pumppaamotiet	50 000	
jälkikorjaukset (kaikki rakentaminen (kaikki	20 000	
30 000		74 735
Lintumäentie (U)		5 021
vaihe		8 486
Saneerauskohteet		
teentien alue	300 000	278 767
saneeraukset	700 000	653 226
saneerausinvestoinnit	150 000	81 052
pumppaamot (vähintään	300 000	461 687
vedenottamon	100 000	
korjaukset	50 000	8 100
Varautumisen	100 000	5 360
Pukkomäentie		8 463

Tunnusluvut

	TP 2018	TP 2019	TP 2020
ELINVOIMAVALIOKUNTA			
Kuntatekniikka			
Liikennealueiden hoito, €/asukas	25,6	24,8	25,2
Puistojen ja viheralueiden hoito, €/asukas	9,4	10,0	10,1
Liikunta-alueiden hoito €/asukas	22,1	18,0	20,4
* vuodesta 2019 lähtien kaikki liikuntapaikat mukana			
Maaomaisuuden hallinta ja paikkatieto			
Raakamaan hankinta, hehtaaria	25	48	42,7
Tonttireserviä (AO= Erillispientalo) yht. kpl	137	262	283
Tonttireserviä (AP= Asuinpientalo, AR=rivitalo), yht. k-m ²	36 625	38 166	36 943
Tonttireserviä (AK=Kerrostalo,AL=Liikehuoneisto) yht. k-m ²	15 500	15 500	24 460
Tonttireserviä (T= Teollisuus- ja varastorak.) yht. ha (v. 2015 alkaen)	47	46	46
Tonttireserviä (K=Liike- ja toimistorak.) yht. ha (v. 2015 alkaen)	14	14	14
Tonttireserviä (LTA= Tavaraliikenneterminaali) yht. ha (v. 2015 alkaen)	65	65	65
Tonttireserviä (P=Palvelurak.) yht. ha (v. 2016 alkaen)	1	1	1
Uusia (AO) Pientalo-tontteja annettu luovutukseen (v. 2016 alkaen)	21	0	9
Myyty tai vuokrattu (AO=Erillispientalo), kpl	10	21	8
Myyty tai vuokrattu (AP=Asuinpientalo,AR=Rivitalo), k-m ²	0	1 960	1 200
Myyty tai vuokrattu (AK=Kerrostalo,AL=Liikehuoneisto), k-m ²	0	0	0
Kaavoitus			
Asemakaava ja muutos yhteensä ha	29,8	94,7	42,5
Uusia kaavoitettuja tontteja (AO=Erillispientalo), kpl	0	146	29
Uutta rakennusoikeutta (AP=Asuinpientalo, AR=Rivitalo), k-m ²	0	3 501	0
Uutta rakennusoikeutta (AK=Kerrostalo,AL=Liikehuoneisto), k-m ²	0	0	0
Rakennusvalvonta			
Rakennuslupien ja ilmoitusten määrä	309	303	366
Valmistuneet asunnot	30	46	36
	TP 2018	TP 2019	TP 2020
Siivous- ja ruokapalvelu			
Siivouksen kokonaiskustannukset €/siiv.m ² /pv	0,09	0,1	0,1
Ruokapalvelu, kouluaterian keskihinta/€	2,95	2,73	3,13
Liikennepalvelut			
Kuljetusoppilaiden määrä/käyttöaste linjaliikenteessä			45,5 %
	TP 2018	TP 2019	TP 2020
Vesihuoltolaitos			
Laskutettava vesimäärä, 1000 m ³	872	840	863
Laskutettava jätevesimäärä, 1000 m ³	830	816	833
Liittyjäkiinteistöjen määrä, kpl	4 480	4 513	4 556
Vesimaksu, €/m ³ (alv. 0%)	1,54	1,57	1,57
Jätevesimaksu, €/m ³ (alv. 0%)	2,52	2,57	2,57
Tuloutus kunnalle, milj.€	0,3	0,3	0,3

Toiminnan riskit 2020 ja riskienhallintatoimenpiteet

Riski	Ilmeneminen (miten näkyy käytännössä, eri yksityiskohdissa)	Todennäköisyys	Riskin merkittävyys	Hallintatoimenpiteet	Tavoite/ toteutus- aikataulu	Vastuu- henkilö	Toteuma 31.12.2020
Kiinteistöriskit	Virastotalon sisäilmaongelmat yleistyvät, sairauspoissaolot yleistyvät, väistötilojen tarve kasvaa.	2= todennäköinen	2= riski on suuri	Hollolan Tilapalvelu Oy:n aktiiviset toimet; sisäilmatyöryhmässä kohteen aktiivinen käsittely, sisäilmailmoitusten seuranta ja niihin reagointi, huoneiden korjaustoimenpiteet, tilojen käytöstä poisottaminen, väistötilojen aktiivinen kartoitus.	Jatkuva	Hollolan Tilapalvelu Oy, Elinvoimajohtaja	Toimintojen siirtymistä Viirikukkoon on käsitelty säännöllisesti kunnan jorjyssa. Tarkempi suunnitelma Viirikukkoon siirtymisestä ja siihen liittyvistä asioista valmistuu keväällä 2021.
Yritysalueet eivät kehity	Yritysalueille ei saada uusia yrityksiä - yrityksen toiveet/tontti/kaavan ja rakennusohjeen määräykset eivät kohtaa toisiaan	1= epätodennäköinen	2= riski on suuri	Elinkeinopäällikkö tekee työtä yritysrajoitusten ja etsii liidejä yhdessä Ladecin kanssa. Aktiivinen keskusteluyhteys maankäyttöön, kaavoitukseen, rakennus- ja ympäristövalvontaan. Ratkaisukeskeinen työskentely.	Jatkuva	Elinkeinopäällikkö	Yritysten tarpeet ja kunnan toiveet (kaava ja linjaukset) eivät kohtaa toisiaan. Ajantasaisen tiedon saamiseksi haettu ja saatu AKKE-hanke valmistelu syyskuu 2020 ja tutkimus alkuvuosi 2021. Toivotaan uusia linjauksia.
Yrittäjäyhteistyö ei laajene/kehity	Yrittäjät eivät osaa hyödyntää kehittämiskanavia - yritykset eivät kehity - työpaikkoja ei tule lisää	1= epätodennäköinen	2= riski on suuri	Elinkeinopäällikkö luo informatiivista ja vuorovaikutteista yhteistyöverkostoa ja säännöllisiä tapaamisia. Tuo ja välittää tietoa.	Jatkuva	Elinkeinopäällikkö	Vuorovaikutus ja yhteistyö on kehittynyt hyvin ja korona-aika on lisännyt kehittämiskanavien/Ladecin tunnettuutta sekä hyödyntämistä. Tehostettu tiedotusta entisestään, mutta yrittäjien vastaanottavaisuuteen vaikea vaikuttaa.
Hollolan matkailuimago ja houkuttelevuus romahtaa	Pyhäniemeen ei löydy yrittäjää, Messilä Maailman/Campingin toiminta hiipuu entisestään. Matkailuyrittäjät eivät verkostoidu.	2= todennäköinen	2= riski on suuri	Aktiivisuuden ja näkyvyyden lisäämistä muilla sektoreilla = tapahtumat, elämysmatkailun verkostot (mm. Maisa-hanke ym. matkailunkehittäminen). Uuden brändin hyödyntäminen kuntamarkkinoinnissa.	Jatkuva	Elinkeinopäällikkö ja sidosryhmät	Pyhäniemi edelleen ilman omistajaa. Messilä ei lähde mukaan kesätoiminnan kehittämishankkeisiin. Lumeton talvi ja korona kirpasi pahasti. Campingin toimii hyvin, mutta yrittäjät iäkkäitä ja lopettamisuhka maanomistajan taholta. Pienemmät yritykset verkostoituneet hyvin (mm. Maisa). Houkuttelevat tapahtumat puuttuvat (Horta siirtyi vuodelle 2021). Lahti Regionin ja Ladecin kanssa pyritty yhdessä edistämään Messilän kehitystä.

Taloudelliset riskit	Vesihuoltolaitoksen taloudelliset resurssit ylittyvät suurien investointitarpeiden vuoksi. Kustannusarviot ylittyvät selvästi tai tulee yllättäviä pakottavia tarpeita.	3= erittäin todennäköinen	2= riski on suuri	Investointitarpeiden ennakointi, priorisointi ja karsiminen. Vesihuollon kehittämissuunnitelman laatiminen, ostopalvelut. Hankesuunnitelmien etupainotteinen laatiminen.	Jatkuva	Vesihuolto-päällikkö	Vuoden 2019 hankkeiden viivästyminen siirtänyt kustannuksia vuodelle 2020, kaavoituksen ja suunnitelmien viivästyminen aiheuttanut muutostarpeita ja kustannusarvioiden ylityksiä. Työmaalla ilmennyt yllättäviä ongelmia, jotka aiheuttaneet kustannuslisäyksiä. Em. syistä johtuen menoja on ollut vaikea ennakoita ja vuoden 2020 budjetti ylittyi selvästi.
Taloudelliset riskit	Linjaliikenteen seudulliseen järjestämiseen liittyvät riskit liikenteen kustannusten kuntaosuustarkistuksessa, voimaan v:sta 2020.	3= erittäin todennäköinen	2= riski on suuri	Kuntaosuusselvitykset syksyn 2019 aikana ja mahdolliset vaikutukset voimaan vuoden 2020 aikana.	2019 - 2020.	Kuljetus-koordinaattori LSL:n vastuuvirkamiehet	Uusi kuntalaskutusmalli on toiminut, mutta koronasta johtuvien lipputulomenetysten sekä osittain linjastomuutosten takia uuden mallin vertaaminen vanhaan järjestelmään on erittäin vaikeaa. Talousarviomuutoksella (lisäys 150.000 euroa) varauduttiin laskutusmallin vaikutuksiin Hollolalle kustannuksia nostavana tekijänä ja tämä siihen myös riitti.
Taloudelliset riskit	Linjaliikenteen seudulliseenjärjestämiseen liittyvät riskit lipputulokertymien osalta (matkustuskäyttäytyminen, lippuhinta-alennusten vaikutus.	2= todennäköinen	1= riski on pieni	Matkustaja- ja lipputulomäärien seudullinen seuranta ja reagointi.	Jatkuva	Kuljetus-koordinaattori LSL:n vastuuvirkamiehet	Lähinnä koronasta johtuen Hollolan lipputulovähenemä oli koko vuodelta noin 407.000 euroa, josta valtion koronatuotat kattoivat 174.000 euroa nettovajeen ollessa 233.000 euroa. Vaje katettiin kesällä päätetyllä talousarviomuutoksella.
Henkilöstön jaksamis-haasteet	Toiminnan kehittämiseen ei riitä resursseja, avainhenkilöiden pysyvyys, työntekijöiden väsyminen, ärtyisyys, poikkeamat kasvavat, asiakaspalvelu viivästyy, työkuorman kasvaminen	2= todennäköinen	2= riski on suuri	Esimiehet seuraavat tilannetta -->puuttuminen. (Tämä riski on tunnistettu, eteenpäin mennään parhaalla mahdollisella tavalla.)	Jatkuva	Esimiehet, työntekijät	Käydään jatkuvasti avointa keskustelua henkilöstön kanssa

Lahden työn Paikan sopimuksesta irtaantuminen	Valmennuspaikkoja ei ole riittävä määrä	2= todennäköinen	1= riski on pieni	Työllisyyspalvelujen organisaatiomuutos; lisäresursseja valmennustyöhön ja kunnan omasta toiminnasta haetaan paikkoja. Myös SIB-valmennustyö käynnistyy 2020 TE-toimiston hallinnoimana.	Jatkuva	Työllisyysvastaava	Kaksi vastuuvallmentajaa on palkattu 2/2020, hankintakilpailutus valmennustyöstä (pienimuotoinen) tehdään vuoden 2021 alussa. SIBin toimenpiteet käynnistyivät pienimuotoisesti koronasta huolimatta uudelleen syksyllä 2020. Kunnan ryhmän toimintaan on lisätty valmennuspaikkoja.
Paikkatietojen oikeellisuus- ja ajantasaisuustiedot ovat vanhentuneet.	Päätöksiä tehdään väärillä tiedoilla.	2= todennäköinen	1= riski on pieni	Paikkatietoasiantuntija päivittää tietoja.	Jatkuva	Paikkatietoasiantuntija	Paikkatietoasiantuntija aloittanut tehtävässä 9/2020.

1= epätodennäköinen, 2= todennäköinen, 3= erittäin todennäköinen

1= riski on pieni, 2= riski on suuri, 3= riski on erittäin suuri

Poikkihallinnolliset erillisohjelmat

Toiminnallisten tavoitteiden lisäksi strategian täytäntöön panoa varten toteutetaan taloussuunnitelmakaudella seuraavia erillisohjelmia

Ohjelma	Toteuttaminen	Toteuma 31.12.	Vastuu-taho
Strateginen yleiskaava	Valmis 2021	Strat. yleiskaava etenee vaihemaakuntakaavoituksen aikatauluhuomioiden. Kaavaehdotus ollut nähtävillä ja jatkovalmistelu 2/2021 hyväksyttäväksi valtuustoon.	Katariina Tuloisela
Asumisen ohjelma	Valmis 2019, huomioidaan esim. muissa ohjelmissa ja kehittämisessä	Valmistunut 2019. Toteutuksen seuranta ja toimenpiteiden arviointi ja analysointi vuositaso tavoitteiksi vaatii lisäpanostusta.	Heli Randell
Kaavoitusohjelma	Kaavoitusohjelma hyväksytään vuosittain	Kaavoitusohjelma 2021 on valmis ja hyväksytty 11/2020 valtuustossa.	Ilkka Korhonen
Kuntakeskuksen kehittämisohjelma	Valmis 10/2020	Väestöpotentiaaliselvitys valmistui 10/2020. Kuntakeskuksen kehittämiskohteet -ohjelma laadittu 12/2020. Jatkuu kehittämiskohteiden jatkosuunnittelulla 2021.	Ilkka Korhonen
Joukkoliikenteen kehittämisohjelma	Valmis 2019: Linjaliikenteen seudullinen kehittäminen jatkuu (kilpailutukset, Waltti-vyöhykejakouudistus sekä kunnan palvelutasotarkastelu. Tilausajoliikenteen avaamisesta suunnitelma vuonna 2020 ja vuosittainen seuranta. Palveluliikenteen järjestämistä selvitetään ja liikennettä kehitetään 2020-21.	Linjaliikenteen kehittäminen jatkuu mm. edellä mainituin toimenpitein. Koronapandemian vaikutus rahoitukseen huomattava ja vaikuttaa myös tulevaisuuteen. Tilausajoliikenteen asteittainen avaaminen on käynnistynyt kokeiluilla eri kyliltä, kokonaissuunnitelma ei ole vielä valmis. Palveluliikenteen seudullista kehittämistä selvitetään.	Seppo Tiainen
Etelä-P-H liikenneturvallisuus-ohjelma	Valmis 2018, ohjelmassa esitettyjen toimenpiteiden toteutusta ohjataan ja seurataan kaksi kertaa vuodessa kokoontuvan liikenneturvallisuusryhmän toimesta.	Vuoden 2020 tavoitteet ovat pääosin toteutuneet (käyty läpi 11.2.2021 pidetyssä kokouksessa). Laadittu tavoitteet vuodelle 2021.	Sauli Tiensuu

Kenttä- ja ulkoilureittikunnostusohjelmat	Valmis 2019, ohjelmissa esitettyjen kohteiden toteuttaminen huomioidaan investointiohjelmassa.	Toteutunut pääosin.	Sauli Tiensuu
Hollolan vesistövisio 2025	Hyväksytty KH 11/2019. Vesistövision tunnetuksi tekeminen, osallistahojen ja yhteistyömuotojen selvittäminen 2020 aikana. Vähä-Tiilijärven kunnostustarpeiden ja -toimenpiteiden suunnittelu 2020 aikana.	Internet-kyselyllä tiedotettiin ja kartoitettiin osallisia. Vuoden aikana toteutettiin tai haettiin kuutta vesistö-hanketta yhteistyötahojen kanssa. Toteutuneissa hankkeissa järjestettiin yleisötilaisuuksia, joissa muotoutui kunkin hankkeen osallistamistapa. Viranomaisyhteistyötä tiivistettiin. Vähä-Tiilijärven kunnostukseen liittyvät tutkimukset etenivät suunnitellussa aikataulussa. Toimenpiteet aloitettiin hoitokalastuksella.	Pekka Laitinen / Kirsi Järvinen
Vesihuollon kehittämissuunnitelma	Kehittämissuunnitelma, toiminta-alueen päivitys, valmis 2020	Kehittämissuunnitelma valmis ja hyväksytty, toiminta-alueen päivitys alkuvuodesta 2021.	Vesihuolto-laitos/ Riikka Johansson
Ruoka- ja siivouspalveluiden kehittämissuunnitelma	Valmis 2017, toteutus jatkuu	Toiminta toteutunut tehostetun toimintasuunnitelman mukaisesti.	Helena Simolin
Elinkeino-ohjelma	Valmis 2019, toteutetaan perustoiminnassa ja -työskentelyssä	Käytetään runkona elinkeinopäällikön toiminnassa. Raportoidaan kvartaaleittain elinvoimavaliokunnalle.	Sari-Anna Vilander
Nuorten yrittäjyyskasvatus-toiminnan edistäminen Hollolan kunnassa	Sisältyy elinkeino-ohjelmaan, valmis 2019, kartoitetaan toteuttamismuotoja	Työllisyyspalvelujen ja 4H:n kanssa yhteistyössä. Konkretiaa alueella saatu vasta 4H:n. kesäyrittäjyyden kautta. Työ jatkuu.	Sari-Anna Vilander
Matkailuyrittäjä-verkoston kehittäminen	Sisältyy elinkeino-ohjelmaan, valmis 2019, toteutetaan perustyöskentelyssä ja hankkeiden kautta	Pienempää verkostokehittämistä jatkettu mm. Maisa-hankkeen kautta sekä Ladec yhteistyössä. Isojen aktiivisten, kehittävien toimijoiden puutteen vuoksi haasteellista.	Sari-Anna Vilander

Nuorten työllisyysohjelma	Valmis 6/2020 Toteutus koko työllisyysohjelman valmistuttua.	Nuorten työllisyysohjelmaa toteutetaan yhdessä nuorten ohjaushankkeen Osuman kanssa suunnitelman mukaisesti.	Työllisyyspalvelut/ Anne Tapaila
Aikuisten työllisyysohjelma	Valmis 6/2020	Aikuisten työllisyysohjelmaa toteutetaan osana vastuuvallmentajien perustyötä.	Työllisyyspalvelut/ Anne Tapaila

Osallistuva budjetointi

Vastuualue	Kuntatekniikka
Toimenpide	Vuonna 2021 kunnostettavan leikkipuiston suunnittelu
Kuvaus	Asukkaat osallistuvat valittavan leikkipuiston suunnitteluun, ja sitä kautta osallistuvat budjetin laadintaan toteutusta varten.
Tavoiteaikataulu	Kevät 2020
Vastuutaho	Ari Rinkinen
Toteutuminen 31.12.2020	Kahden kohteen suunnittelu toteutettu sovitusti, Herralan ja Kankaanpuiston leikkipaikat.

Vastuualue	Ruokapalvelut
Toimenpide	Kouluruokailu kaksi kertaa päivässä
Kuvaus	Tämä aloite julkaistiin ysiluokkalaisten vaikuttamispäivänä 16.10.2019. Aloitteen mukaan kouluruokailu pitäisi olla kaksi kertaa päivässä, koska oppilaille on pitkiä päiviä koulussa, ja joillain oppilaille harrastuksia suoraan koulusta. Päivän toinen ruokailu ehdotetaan toteutettavaksi hävikkiruokan avulla. Selvitettävä on, millä edellytyksillä toinen ruokailukerta on toteutettavissa hävikkiruokaa hyödyntämällä. Selvityksessä käydään läpi oppilaskunnan ja ruokapalveluiden yhteistyössä resurssit, eri osapuolten tehtävät, taloudelliset vaikutukset jne.
Tavoiteaikataulu	Kevät 2020
Vastuutaho	Helena Simolin
Toteutuminen 31.12.2020	Toista ruokailukertaa ei otettu käyttöön. Toimintaan ei saatu tarvittavia resursseja ja Korona-viruksen vuoksi keskityttiin vain välttämättömien ateriapalveluiden tuottamiseen.

Vastuualue	Tekninen hallinto
Toimenpide	Vaikutuspäivän aiheiden toteutus
Kuvaus	Vuosittain kunnassa pidetään lapsiparlamentti ja ysiluokkalaisten vaikuttamispäivä. Tapahtumassa lapset ja nuoret esittävät toiveita ja antavat ideoita elinympäristönsä parantamiseksi. Toimenpiteitä voidaan toteuttaa sekä käyttötalous- että investointirahoilla. Elinvoiman palvelualue koordinoi tehtyä esityksiä talousarvion puitteissa. Elinvoiman palvelualue osallistuu parlamenttiin ja vaikuttamispäivään vuosittain. Näin lapset ja nuoret vaikuttavat siihen, miten käyttötalous- ja investointirahoja kohdennetaan.
Tavoiteaikataulu	Toiveet käydään läpi seuraavaan talousarvioon mennessä

Vastuutaho	Heli Randell
Toteutuminen 31.12.2020	Vuoden 2020 vaikuttamispäiviä ei pidetty. Aiempien vuosien toiveita soveltaen huomioidaan talousarvion puitteissa.

Kuntastrategian mukaan elinvoiman palvelualueelle panostetaan vahvasti asukkaiden osallistamiseen muutoinkin kuin osallistavan budjetoinnin keinoin. Palvelualueen aktiivisista osallistamistapoja vuonna 2020 olivat:

- elinvoimakahvit
- yritysalueinfot (2020 Salpakankaan yritysalue)
- yrittäjähdistusyhteistyö ja tapaamiset
- markkinavuoropuhelut
- oppilaitosyhteistyö
- asukasillat

Hollolan Vesihuoltolaitos

Vastuuhenkilö: Riikka Johansson, vesihuoltopäällikkö

Vesihuoltopäällikön katsaus

Toiminnan kuvaus

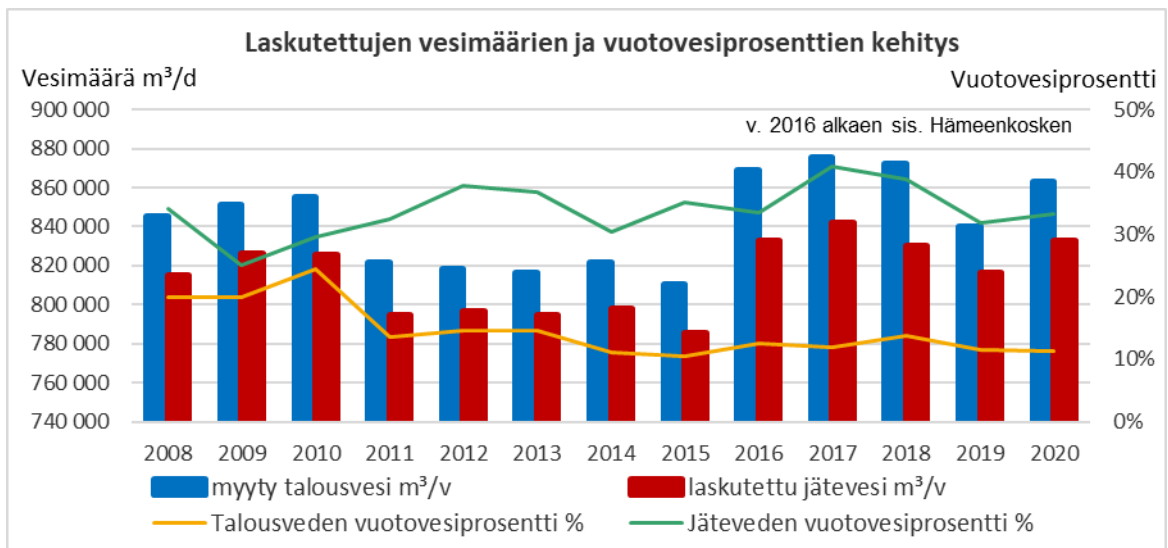
Hollolan vesihuoltolaitos vastaa Hollolan kunnan yleisen vesihuollon järjestämisestä lakien ja määräysten mukaisesti. Hollolan kunta on sopinut vesihuoltopalvelujen tuottamisesta Lahti Aqua Oy:n kanssa konsessiosopimukseen perustuen vuodesta 2008 alkaen.

Yleistä

Hollolan vesihuoltolaitos on kunnan erillinen taseyksikkö, joka kuuluu elinvoiman palvelualueeseen. Kunta päättää vesihuoltolaitoksen toiminta-alueesta, vesihuollon kehittämisestä, maksuista ja investoinneista. Hollolan vesihuoltolaitoksen tilinpäätöstiedot sisältyvät kunnan tilinpäätökseen. Vesihuoltolaitos vastaa vesihuollosta kunnan hyväksymällä toiminta-alueella.

Lahti Aqua Oy hoitaa Hollolan vesihuoltolaitoksen asiakkaiden vesihuoltopalvelut, joita ovat vedenhankinta- ja jakelu, viemärointi ja jätevedenpuhdistus sekä asiakaspalvelu (sisältäen uudet liittymät, laskutuksen ja tiedottamisen). Toimintavuosi oli 13. yhteistyövuosi Lahti Aqua Oy:n kanssa. 1.1.2020 alkaen tuli voimaan talousveden rajamyyntiä ja jätevedenkäsittelyn kuormitusmaksua koskeva sopimusmuutos. Vuoden 2020 aikana neuvoteltiin laajemmin jatkosopimuksen päivitys, joka tuli voimaan 1.1.2021. Hollolan vesihuoltolaitoksen tärkeimmät tunnusluvut sisältyvät myös Lahti Aqua Oy:n vuosikertomukseen (www.lahtiaqua.fi).

Hollolan vesihuoltolaitoksen verkostoihin on liittynyt 4 556 kiinteistöä ja arviolta 18 500 asukasta, mikä vastaa 78 % väestöstä. Vuonna 2020 talousvettä myytiin 863 210 m³ ja jätevettä laskutettiin 832 675 m³. Vedenkulutuksessa on ollut edellisinä vuosina aleneva suuntaus, mutta pääsääntöisesti koronaepidemiasta johtuen vuoden 2020 vedenkulutus nousi. Myydyn talousveden määrä nousi 2,7 % ja laskutetun jäteveden määrä 2,0 % vuodesta 2019.

Vedenhankinta, -jakelu ja laatu

Hollolan vedenhankinta perustuu täysin pohjaveteen. Talousvesiverkostoon johdettiin desinfioitua sekä alkaloitua (pH:n nosto) vettä yhteensä 1 015 000 m³, josta 79 % ostettiin Hollolan - Lahden vesilaitoskuntayhtymältä. Omista vedenottamoista oli käytössä Kukkilan, Kellolanlähteen, Myllymäen, Ojastenmäen, Herralan sekä Laitialan vedenottamot, joista pumpattiin vettä yhteensä 215 000 m³ (21 %). Lahdesta ostettiin vettä kokonaismäärästä noin 0,4 %.

Toimintavuonna talousvesi täytti sosiaali- ja terveysministeriön asettamat laatuvaatimukset ja -tavoitteet. Talousveden laadusta tiedotetaan Lahti Aqua Oy:n sivuilla www.lahtiaqua.fi

Riskien hallinnan toimenpiteinä vedenottamoita mm. aidattiin, kaivoja saneerattiin ja kemikaalisäiliöille asennettiin varoaltaita.

Vesi- ja jätevesiverkostot

Vesihuoltolain mukaista Hollolan sähköistä verkostokarttaa on eheytetty toimintavuoden aikana, jolloin verkostopituudet ovat tarkentuneet aiempiin vuosiin verrattuna.

Hollolassa on vesihuoltolaitoksen verkostoa seuraavasti:

- vesijohtoa 341 km
- jätevesiviemäriä 311 km
- hulevesiviemäriä 86 km

Talousvesiverkoston laskuttamattoman veden osuus oli noin 15 %, mikä on samalla tasolla kuin valtakunnallinen keskiarvo. Mikäli huomioidaan mm. verkostossa tarkoituksella tehdyt juoksutukset, varsinaisten vuotovesien osuus oli 11,3 %. Jätevedenpuhdistamoille tulevan laskuttamattoman jäteveden osuus oli 34 %, mikä on myös valtakunnallisella keskimääräisellä tasolla. Mikäli tarkoitukselliset ja säännölliset viemäreiden huuhtelut huomioidaan, oli vuotovesiprosentti noin 33 %. Vuotovesiin vaikuttaa verkostojen kunto sekä etenkin viemäriverkoston osalta vuosittain vaihtelevat sääolosuhteet ja virtaamamittausten epävarmuustekijät. Vuotovesien vähentämiseen on kiinnitetty huomiota mm. kaivoja ja jätevesiviemäreitä saneeraamalla. Verkostojen vanheneminen ja saneerausvelan kasvu ovat valtakunnallinen ongelma, jolloin vuotovesimääriä on vaikea vähentää, vaikka saneeraukseen investoidaankin.

Erillisten vesihuoltokohteiden uudisrakentaminen ja saneeraaminen toteutettiin tilaamalla rakennuttamispalvelut Lahti Aqua Oy:lta konsessiosopimuksen pohjalta. Tällaisia kohteita oli mm. uusien liittymien rakentaminen, Mäkirinteentien vesihuoltoverkoston saneerauksen jatkaminen ja kolmen jätevesipumppaamon saneeraus.

Uusille asemakaava-alueille sekä muille yhdyskuntatekniikan yhteiskohteille vesihuollon kilpailutus- ja valvontatoimet toteutettiin kunnan omin resurssein. Uutta vesihuoltoverkostoa rakennettiin Lehtorannan ja Kiventöyryn/Tasatarhan uusille asemakaava-alueille. Kukonkoivun Kotajärventielle rakennettiin jäte- ja hulevesiverkostoa katurakentamisen yhteydessä. Kartanon alueen saneeraus (Laihotie Heinätie, Koivusillantie ja Purotie) aloitettiin 2020 ja jatkuu keväällä 2021.

Jäteveden käsittely

Viemäroidyt jätevedet käsitellään Hämeenkosken alueella Hollolan omassa jätevedenpuhdistamossa ja muutoin Lahti Aqua Oy:n puhdistamoissa. Salpakangas-Kukonkoivun, Kirkonseutu-Pyhäniemen ja Herrala-Hakosilta-Nostavan alueilta jätevedet johdetaan Ali-Juhakkalan jätevedenpuhdistamoon sekä Vesikansan (Kukkila, Kalliola, Paimela) alueelta Kariniemen jätevedenpuhdistamoon. Käytöstä poistetussa Salpakankaan puhdistamossa (Komola) on käytössä jäteveden esikäsitely, jossa suurimmat kiintoaineet poistetaan mekaanisesti. Vuoden aikana Hollolan jätevesiä käsiteltiin yhteensä 1 269 000 m³, josta 71 % Ali-Juhakkalan, 23 % Kariniemen ja 6 % Hämeenkosken puhdistamolla. Jätevedenkäsittely muodostaa pääosan (59 %) Hollolan maksamasta palvelumaksusta Lahti Aqua Oy:lle.

Toimintavuonna jäteveden käsittely on täyttänyt kaikki puhdistamoille ympäristöluvissa asetetut puhdistusvaatimukset. Jäteveden käsittelytuloksista tiedotetaan Lahti Aqua Oy:n sivuilla www.lahtiaqua.fi

Kunnan alueella muodostuvia sako- ja umpikaivolietettä vastaanotetaan Ali-Juhakkalan jätevedenpuhdistamolla sekä Hämeenkosken alueella sijaitsevalla erillisellä Ojastenmäen lietteiden vastaanottoasemalla.

Hulevedet

Maankäyttö- ja rakennuslain mukaan kunta vastaa asemakaava-alueiden hulevesien hallinnan järjestämisestä. Kunta ja vesihuoltolaitos ovat sopineet hulevesien viemäroinnistä niin, että huleveden johtamiseksi rakennettavat hulevesiviemärit kuuluvat vesihuoltolaitokselle. Katualueiden kuivatusputket ja kaivot sekä muut katualueiden kuivatukseen liittyvät rakennelmat toteutetaan kunnan toimesta. Kunta vastaa mahdollisista hulevesiviemäreiden jälkeen alkavista avo-ojista, hulevesialtaista yms. rakenteista. Erilliset ojarummut tai yksittäiset sadevesiviemärit, jotka eivät sijaitse asemakaava-alueella, eivät kuulu vesihuoltolaitoksen vastuualueeseen.

Vesihuoltolaitos ei toistaiseksi peri kunnalta tai hulevesiverkostoon liittyneiltä kiinteistöiltä korvausta huleveden viemäroinnistä, mikä olisi vesihuoltolain mukaisesti mahdollista.

Riskien hallinta

Hollola hyödyntää Lahti Aqua Oy:n ison vesihuoltolaitoksen tarjoamia palveluita, jotta riittävät osaaminen ja resurssointi voidaan varmistaa. Hollolan vesihuoltolaitos kehittää toimintaansa ja panostaa vesi- ja viemäriverkostojen sekä laitosten saneeraukseen, jotta nykyinen hyvä toimintavarmuus voidaan turvata.

Vesihuoltolaitokselle on laadittu vesihuoltolain mukainen varautumissuunnitelma häiriötilanteiden varalle, mikä on päivitetty vuoden 2020 aikana. Varautumissuunnitelma sisältää riskikartoitukset sekä vedenhankinnalle ja -jakelulle että jätevesien viemäroinnille ja käsittelylle (WSP ja SSP). Suunnitelmaan sisältyy toimenpideohjelma vastuutahoineen ja aikatauluineen, minkä mukaisesti havaittujen riskien hallintatoimenpiteitä toteutetaan ja varautumistilannetta parannetaan.

Vuoden 2020 aikana riskien hallinnan toimenpiteinä vedenottoa mm. aidattiin, kaivoja saneerattiin ja kemikaalisäiliöille asennettiin varoaltaita. Sähköiseen verkostokarttaan luotiin saneerausalueet, jotka priorisoidaan verkoston ominaisuustietojen ja huoltotoimenpiteiden tarpeen mukaan kiireellisyyjärjestykseen.

Talous

Liikevaihto 4 589 938 € muodostui talous- ja jätevesien käyttömaksuista, perusmaksuista sekä 1.6.2020 alkaen voimaan tulleen hinnastomuutoksen myötä myös liittymismaksuista. Vesihuoltolaitoksen maksutulot nousivat 354 703 € vuodesta 2019. Kokonaisuutena liikevaihto toteutui lähes alkuperäisen budjetin mukaisesti, vaikka vuoden aikana ennakoitiin n. 200 000 €:n alitusta. Muutetun talousarvion mukaiset tulot ylittyivät 189 938 €. Menopuoli alittui budjetoituun nähden 60 574 €. Kokonaistulos oli alijäämäinen 563,88 €.

Toiminnan kannattavuuden tunnuslukuna käytetään toimintakatetta suhteessa liikevaihtoon, joka oli 46 % (47 % vuonna 2019) ja jota voidaan pitää kohtuullisen hyvänä tasona.

Menot muodostuvat pääasiallisesti käyttötalouden kuluista, investoinneista sekä kunnalle maksettavasta peruspääoman korvauksesta. Peruspääoman mukainen vuotuinen korvaus omistajalle eli peruskunnalle oli 302 700 €. Samansuuruinen tuloutuskäytäntö on ollut voimassa vuodesta 1994. Käyttötalouden kustannuksista eniten ovat nousseet toimisto- ja asiantuntijapalvelut, jotka muodostuvat pääosin Lahti Aqua Oy:n palvelumaksuista sekä konsulttipalkkioista, noin 7,3 % vuodesta 2019.

Lainaa otettiin vuoden aikana 2 000 000 €, jolloin lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta olivat vuoden lopussa 2 950 000 €. Korkomenoja maksettiin 17 428 euroa. Suhteellinen velkaantuneisuus oli 364,1 %. Velkoja saatiin lyhennettyä suunnitelmien mukaisesti.

Sijoitetun pääoman tuotto oli 3,3 % (3,7 % vuonna 2019) ja omavaraisuusaste 44,30 % (47,0 % vuonna 2019). Kertynyt ylijäämä taseessa oli 4 003 000 € ja tilikauden alijäämä 563,88 €.

Vesihuoltomaksut

Hollolan vesihuoltolaitoksen hinnastoa muutettiin 1.6.2020 alkaen. Vedenkulutuksen mukaan perittävät käyttömaksut säilyivät ennallaan, mutta tavanomaisesta yhdyskuntajätevedestä selvästi poikkeavasta jätevedestä voidaan periä korotettua jätevesimaksua. Jos kiinteistö johtaa hulevesiä jätevesiviemäriin, siitä voidaan periä korotettua jätevesimaksua (50 %). Kiinteitä perusmaksuja nostettiin 15 %. Perusmaksujen nosto perustuu valtakunnallisen vesihuoltomaksujen yleisohjeeseen (Vesilaitosyhdistys 2017), jonka mukaisesti kiinteät ylläpitokustannukset tulisi kattaa paremmin perusmaksujen avulla. Rekolan ja Laitialan alueiden kiinteistöiltä peritään vesihuoltolain ns. aiheuttamisperiaatteen mukaisesti korkeampaa perusmaksua. Ns. suurkuluttajat jaettiin kahteen eri maksuluokkaan siten, että vesimäärän 500-1000 m³/vuosi kuluttajien perusmaksu laski ja on puolet >1000 m³/vuosi vesimäärän maksusta. Liittymismaksut muutettiin verollisiksi ja palautuskelvottomiksi. Käytännössä kiinteistön maksaman liittymismaksun suuruus säilyi ennallaan. 1.4.2004-31.5.2020 maksetut liittymismaksut säilyvät edelleen palautuskelpoisia.

Hollolan vesihuoltomaksut ovat valtakunnallisia keskiarvoja korkeampia. Korkeita maksuja selittää mm. Hollolan hajanainen yhdyskuntakehitys, jolloin vesihuoltoverkostoa on paljon suhteessa liittyneisiin kiinteistöihin. Vesihuoltolaitoksella on myös paljon investointitarpeita sekä uudisrakentamisen että saneerauksen puolella. Lahti Aqua Oy:lle maksettavat asiakaspalvelun ja operatiivisen toiminnan palvelumaksut olivat yhteensä noin puolet Hollolan käyttö- ja perusmaksuilla kerättävistä tuloista.

Muut asiat

Keväällä 2020 Hollolan vesihuoltolaitos tiedotti yleisesti ja laskutuksen yhteydessä kiinteistöjä hinnaston, toimitus- ja sopimusehtojen muutoksista, kiinteistön vastuuasioista sekä häiriötilanteiden viestinnästä. Myös muista vesihuollon ajankohtaisista asioista on tiedotettu kunnan kotisivuilla ja somessa.

Hollolan vesihuoltopalveluista on tehty kahdet eri kyselytutkimukset, Yhdyskuntatekniset palvelut 2020 (FCG) ja Lahti Aqua Oy:n tilaama WACSI-kysely 2020. Molemmissa kyselyissä asukkaat ovat antaneet pääosin hyvät tai erinomaiset tulokset vesihuoltopalveluille. Parhaat pisteet Hollola on saanut juomaveden laadusta ja jätevedenpuhdistamoiden toiminnasta. Aiemmin heikot tulokset saanut häiriötilanteiden tiedotus sain nyt vertailukuntien parhaat tulokset.

Hollolan uudet vesihuollon yleiset toimitusehdot ja Hollolan vesihuoltolaitoksen sopimusehdot tulivat voimaan 1.6.2020 alkaen. Sopimus- ja toimitusehdot on päivitetty vastaamaan voimassa olevaa vesihuolto- sekä maankäyttö- ja rakennuslainsäädäntöä. Päivityksessä on käytetty Vesilaitosyhdistyksen, Suomen Kuntaliiton ja Kilpailu- ja kuluttajaviraston yhteistyössä laatimaa mallisuositusta mm. laitoksen ja kiinteistön vastuiden, vesihuollon virheen ja hinnanalennuksen sekä hulevesien viemäroinnin osalta. Ehtoihin on päivitetty myös liittymismaksujen palautuskelpoisuuden muutos sekä henkilötietojen suoja-asiat.

Hollolan vesihuollon kehittämissuunnitelman päivitys hyväksyttiin valtuustossa kesäkuussa 2020. Päivitys on yhteenveto vesihuollon nykytilanteesta, tavoitteista sekä kehittämistarpeista ja -toimenpiteistä. Hollolan vesihuollon nykytilanne on pääosin hyvä. Hollolassa on riittävästi hyvälaatuista pohjavettä, vedenottoa sekä yhdysvesijohtoja varmistamaan talousveden jakelu. Vesihuoltoverkostot kattavat jo tiheimmät asutut alueet, joilla toteutuu kunnan vesihuollon järjestämisvelvollisuus. Vesihuoltoverkostojen ja –laitosten toimintavarmuus on ollut hyvä ja jätevesien käsittely täyttää sille asetetut puhdistusvaatimukset. Hollolan vesihuollon kehittämistarpeet painottuvat olemassa olevien vesi- ja viemäriverkostojen sekä laitosten ylläpitoon sekä saneeraukseen, jotta nykyinen hyvä toimintavarmuus voidaan turvata.

Hollolan pohjavesialueiden suojelusuunnitelman päivitystyö käynnistyi ja se valmistuu syksyllä 2021.

Vesihuoltolaitoksen toiminta-alueella olevista liittymättömistä kiinteistöistä laadittiin opinnäytetyönä selvitys. Jo valmiiksi rakennettujen vesihuoltoverkostojen varsilla on vielä paljon niihin liittymättömiä kiinteistöjä, joiden tulisi vesihuoltolain mukaisesti liittyä tai hakea vapautusta. Kiinteistöille tehtiin ympäristöriskianalyysi sen mukaan, sijaitseeko kiinteistö pohjavesi- ranta- ja/tai tiheästi rakentuneella tilastollisella taajama-alueella. Lisäksi analyysissä huomioitiin vedenottamot, uimarannat sekä taajamien lievealueet. Selvityksen ja muun ympäristönsuojelun valvonnan pohjalta vesihuoltolaitos sekä kunnan ympäristönsuojeluviranomainen lähestyy liittymättömiä kiinteistöjä kirjeitse.

Arvio tulevasta kehityksestä

Hollolan vesihuoltolaitokselle kohdistuu suuria investointipaineita sekä uusien verkostojen rakentamistarpeita että olemassa olevan vanhenevan verkoston saneeraamistarpeesta. Lahti Aqua Oy:n palvelumaksut riippuvat mm. jätevesimääristä ja muista muuttuvista tekijöistä, jolloin niitä on vaikea ennustaa. Hollolan vesihuoltolaitoksen kuluttajilta perittäviä vesihuoltomaksuja on paine nostaa myös jatkossa toimintakustannusten ja investointien kattamiseksi, mikä on valtakunnallinen trendi.

Hollolan vesihuollon kehittämissuunnitelman päivityksessä on kartoitettu kehittämistarpeita vesihuoltolaitoksen toimintaedellytysten parantamiseksi. Kehittämistarpeiden perusteella valitaan vuosittain toteutettavat toimenpiteet investointiohjelmaan käytettävissä olevien resurssien mukaisesti. Vesihuollon tunnusluville on asetettu tavoitteet, joiden kehitystä seurataan.

Riikka Johansson
vesihuoltopäällikkö

Taseyksikön tilinpäätöslaskelmat

HOLLOLAN VESIHUOLTOLAITOS

TULOSLASKELMA

	01.01. - 31.12.2020	01.01. - 31.12.2019
Liikevaihto	4 589 938,06	4 235 234,89
Materiaalit ja palvelut	-2 372 602,53	-2 166 680,20
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-121 776,25	-94 764,71
Palvelujen ostot	-2 250 826,28	-2 071 915,49
Henkilöstökulut	-82 006,25	-87 008,49
Palkat ja palkkiot	-52 389,12	-57 806,52
Henkilösivukulut	-29 617,13	-29 201,97
Eläkekulut	-27 456,02	-27 305,28
Muut henkilösivukulut	-2 161,11	-1 896,69
Poistot ja arvonalentumiset	-1 808 945,11	-1 663 585,03
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 774 318,29	-1 663 585,03
Arvonalentumiset	-34 626,82	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-12 717,21	-8 830,02
Liikelylijäämä	313 666,96	309 131,15
Rahoitustuotot ja -kulut:		
Muille maksetut korkokulut	-17 428,43	-20 834,64
Korvaus peruspääomasta	-302 700,00	-302 700,00
Muut rahoituskulut	0,00	-1,24
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaiseriä	-6 461,47	-14 404,73
Ylijäämä(alijäämä)ennen varauksia	-6 461,47	-14 404,73
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	5 897,59	5 897,59
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	-563,88	-8 507,14
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT		
Sijoitetun pääoman tuotto, %	3,3 %	3,7 %
Kunnan sijoittaman pääoman tuotto, %	2,2 %	4,3 %
Voitto, %	-0,1 %	-0,3 %

HOLLOLAN VESIHUOLTOLAITOS

RAHOITUSLASKELMA

01.01. - 31.12.2020 01.01. - 31.12.2019

Toiminnan rahavirta

Tulorahoitus	1 802 483,64	1 649 180,30
Liikelylijäämä	313 666,96	309 131,15
Poistot ja arvonalennukset	1 808 945,11	1 663 585,03
Rahoitustuotot ja -kulut	-320 128,43	-323 535,88
Investointien rahavirta	-3 072 236,18	-1 996 922,48
Investointimenot	-3 072 236,18	-1 996 922,48
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 269 752,54	-347 742,18

Rahoituksen rahavirta

Antolainauksen muutokset	-4 235,00	0
Antolainauksen lisäys muille	-4 235,00	0
Lainakannan muutokset	1 575 000,00	950 000,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	2 000 000,00	1 250 000,00
Pitkäaikaisen lainojen vähennys muilta	-425 000,00	-300 000,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	-301 012,46	-602 257,82
Saamisten muutos kunnalta	-385 616,97	0,00
Saamisten muutos muilta	-25 187,44	-77 724,32
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-344 572,39	-898 058,20
Korottomien velkojen muutos muilta	454 364,34	373 524,70
Rahoituksen rahavirta	1 269 752,54	347 742,18

RAHOITUSLASKELMAN TUNNUSLUVUT

Toiminnan ja investointien rahavirran kertymä 5 vuodelta, eur	-3 440 222	-3 465 919
Investointien tulorahoitus, %	57,5	82,6
Laskennallinen lainanhoitokate	25,3	28,6
Quick Ratio	0,4	0,3
Current Ratio	0,4	0,3

HOLLOLAN VESIHUOLTOLAITOS

TASE

VASTAAVAA	31.12.2020	31.12.2019
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	195 554,51	195 554,51
Rakennukset	689 430,24	744 747,58
Kiinteät rakenteet ja laitteet	28 076 495,69	26 488 263,16
Koneet ja kalusto	140 976,52	154 664,72
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	27 179,16	283 115,08
Liittymismaksut	4 235,00	0,00
PYSYVÄT VASTAAVAT	29 133 871,12	27 866 345,05
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	218 341,39	395 684,34
Saamiset kunnalta	385 616,97	0,00
Muut saamiset	132 680,96	86 837,60
Siirtosaamiset	156 812,65	125,62
VAIHTUVAT VASTAAVAT	893 451,97	482 647,56
VASTAAVAA	30 027 323,09	28 348 992,61
VASTATTAVAA	31.12.2020	31.12.2019
Oma pääoma		
Peruspääoma	-9 302 673,01	-9 302 673,01
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-4 003 899,81	-4 012 406,95
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	563,88	8 507,14
	-13 306 008,94	-13 306 572,82
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	-10 528,63	-16 426,22
	-10 528,63	-16 426,22
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-2 950 000,00	-1 575 000,00
Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	-11 633 644,47	-11 527 550,47
	-14 583 644,47	-13 102 550,47
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-625 000,00	-425 000,00
Lainat kunnalta	-800 000,00	-1 144 572,39
Ostovelat	-593 384,88	-335 276,64
Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	-93 001,30	0,00
Siirtovelat	-15 754,87	-18 594,07
	-2 127 141,05	-1 923 443,10
	-16 710 785,52	-15 025 993,57
VASTATTAVAA	-30 027 323,09	-28 348 992,61
TASEEN TUNNUSLUVUT		
Omavaraisuusaste, %	44,3	47,0
Suhteellinen velkaantuneisuus, %	364,1	354,8
Kertynyt ylijäämä, 1000 eur	4 003	4 004
Lainakanta 31.12., 1000 eur	3 575	2 000

Vesihuoltolain edellyttämät lisätiedot

Huleveden viemäroinnin ja vesihuollon osalta esitetään eriytetyt tilinpäätöslaskelmat vesihuoltolain muutosten (22.8.2014/681) edellyttämällä tavalla.

Tilikauden 2020 tuloiksi on luettu ainoastaan huleveden viemäroinnille suoraan kohdistettavissa olleet liittymismaksutulot. Erillisiä huleveden käyttömaksuja tai huleveden vuosittaisia perusmaksuja ei ole toistaiseksi käytössä.

Huleveden viemäroinnin menot on eriytetty laskennallisesti. Menojen eriyttämisen perusteena on käytetty hulevesiverkoston pituutta. Lainoista huleveden osuudeksi on erotettu tasearvojen suhteessa lainapääoma ja niitä vastaavat korkomenot. Hulevedelle määritetty laskennallinen prosenttiosuus poistoista.

HOLLOLAN VESIHUOLTOLAITOS

TULOSLASKELMA	Koko	Vesihuoltolain
	vesihuoltolaitos	edellyttämä
	01.01. - 31.12.2020	laskennallinen
		eriytys, huleveden
		viemärointi
		01.01. - 31.12.2020
Liikevaihto	4 589 938,06	13 870,94
Materiaalit ja palvelut	-2 372 602,53	-69 829,00
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-121 776,25	0,00
Palvelujen ostot	-2 250 826,28	-69 829,00
Henkilöstökulut	-82 006,25	0,00
Palkat ja palkkiot	-52 389,12	0,00
Henkilösivukulut	-29 617,13	0,00
Eläkekulut	-27 456,02	0,00
Muut henkilösivukulut	-2 161,11	0,00
Poistot ja arvonalentumiset	-1 808 945,11	-108 233,42
Suunnitelman mukaiset poistot	-1 774 318,29	-108 233,42
Arvonalentumiset	-34 626,82	0,00
Liiketoiminnan muut kulut	-12 717,21	0,00
Liikelylijäämä	313 666,96	-164 191,48
Rahoitustuotot ja -kulut:	-320 128,43	-27 531,04
Muille maksetut korkokulut	-17 428,43	-1 498,84
Korvaus peruspääomasta	-302 700,00	-26 032,20
Muut rahoituskulut	0,00	0,00
Ylijäämä (-alijäämä) ennen satunnaiseriä	-6 461,47	-191 722,52
Ylijäämä(alijäämä)ennen varauksia	-6 461,47	-191 722,52
Poistoeron lisäys (-) tai vähennys (+)	5 897,59	359,75
Tilikauden ylijäämä (-alijäämä)	-563,88	-191 362,77

HOLLOLAN VESIHUOLTOLAITOS

RAHOITUSLASKELMA	Koko vesihuoltolaitos 01.01. - 31.12.2020	Vesihuoltolain edellyttämä laskennallinen eriytys, huleveden viemärointi 01.01. - 31.12.2020
Toiminnan rahavirta		
Tulorahoitus	1 802 483,64	-299 955,94
Liikeliijäämä	313 666,96	-164 191,48
Poistot ja arvonalennukset	1 808 945,11	-108 233,42
Rahoitustuotot ja -kulut	-320 128,43	-27 531,04
Investointien rahavirta	-3 072 236,18	535 878,74
Investointimenot	-3 072 236,18	535 878,74
Toiminnan ja investointien rahavirta	-1 269 752,54	235 922,80
 Rahoituksen rahavirta		
Antolainauksen muutokset	-4 235,00	0,00
Antolainauksen lisäys muille	-4 235,00	0,00
Lainakannan muutokset	1 575 000,00	135 450,00
Pitkäaikaisten lainojen lisäys muilta	2 000 000,00	172 000,00
Pitkäaikaisen lainojen vähennys muilta	-425 000,00	-36 550,00
Muut maksuvalmiuden muutokset	-301 012,46	0,00
Saamisten muutos kunnalta	-385 616,97	0,00
Saamisten muutos muilta	-25 187,44	0,00
Korottomien velkojen muutos kunnalta	-344 572,39	0,00
Korottomien velkojen muutos muilta	454 364,34	0,00
Rahoituksen rahavirta	1 269 752,54	135 450,00

HOLLOLAN VESIHUOLTOLAITOS

	Koko vesihuoltolaitos 31.12.2020	Vesihuoltolain edellyttämä laskennallinen eriyty, huleveden viemärointi 31.12.2020
TASE		
VASTAAVAA		
Pysyvät vastaavat		
Aineelliset hyödykkeet		
Maa- ja vesialueet	195 554,51	0,00
Rakennukset	689 430,24	0,00
Kiinteät rakenteet ja laitteet	28 076 495,69	2 496 712,23
Koneet ja kalusto	140 976,52	0,00
Ennakkomaksut ja keskeneräiset hankinnat	27 179,16	4 756,06
Liittymismaksut	4 235,00	0,00
PYSYVÄT VASTAAVAT	29 133 871,12	2 501 468,29
Vaihtuvat vastaavat		
Saamiset		
Lyhytaikaiset saamiset		
Myyntisaamiset	218 341,39	0,00
Saamiset kunnalta	385 616,97	0,00
Muut saamiset	132 680,96	0,00
Siirtosaamiset	156 812,65	0,00
VAIHTUVAT VASTAAVAT	893 451,97	0,00
VASTAAVAA	30 027 323,09	2 501 468,29
VASTATTAVAA	31.12.2020	
Oma pääoma		
Peruspääoma	-9 302 673,01	-800 029,88
Edellisten tilikausien ylijäämä/alijäämä	-4 003 899,81	779 735,76
Tilikauden ylijäämä/alijäämä	563,88	191 362,77
	-13 306 008,94	171 068,65
Poistoero ja vapaaehtoiset varaukset		
Poistoero	-10 528,63	-642,25
	-10 528,63	-642,25
Vieras pääoma		
Pitkäaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-2 950 000,00	-253 700,00
Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	-11 633 644,47	-1 000 493,42
	-14 583 644,47	-1 254 193,42
Lyhytaikainen		
Lainat rahoitus- ja vakuutuslaitoksilta	-625 000,00	-53 750,00
Lainat kunnalta	-800 000,00	0,00
Ostovelat	-593 384,88	0,00
Muut velat/liittymismaksut ja muut velat	-93 001,30	0,00
Siirtovelat	-15 754,87	0,00
	-2 127 141,05	-53 750,00
	-16 710 785,52	-1 307 943,42
VASTATTAVAA	-30 027 323,09	-1 137 517,02